

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2013 – 2014

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Ladislav Zapf

**Spolupráce složek IZS při řešení letecké nehody na území
Karlovarského kraje**

Praha 2014

Vedoucí Bakalářské práce: PhDr. Libor Zikeš

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED STUDIES

2013 - 2014

BACHELOR THESIS

Ladislav Zapf

**The cooperation of the Emergency services in dealing with the
aircraft accident at the Karlovy Vary Region**

Prague 2014

The Bachelor Thesis Work Supervisor: PhDr. Libor Zikeš

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená Bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 28. 2. 2014

Zapf Ladislav

Poděkování

Chtěl bych poděkovat plk. PhDr. Liboru Zikešovi za cenné rady, podněty a připomínky při zpracování mé Bakalářské práce.

Anotace

V dnešní době se složky integrovaného záchranného systému České republiky zapsaly do každodenního života občanů, vzhledem k tomu, že je dnes zcela běžné a nezbytné jejich nasazení například při požáru nebo dopravní nehodě. Jednotná a dobře fungující spolupráce složek integrovaného záchranného systému je zárukou bezpečnosti občanů naší společnosti. Žádná z těchto složek si nemůže dovolit sebemenší chybu, neboť tato chyba by mohla v krajním případě zapříčinit až ztráty na lidských životech a v lepším případě, škodu na majetku. Autor ve své bakalářské práci popisuje činnost základních a ostatních složek integrovaného záchranného systému v podmínkách Karlovarského kraje a jejich legislativní podmínky pro řešení mimořádné události typu „letecké nehody“. Prostřednictvím případové studie je poukázáno na reálnou připravenost pro řešení výše uvedené havárie, při níž by byly tyto složky nasazeny.

Klíčové pojmy

Havarijní plán, Hasičský záchranný sbor, integrovaný záchranný systém, jednotky požární ochrany, krizová situace, letecká havárie, mimořádná událost, Policie České republiky, typová činnost, Zdravotnická záchranná služba, záchranné a likvidační práce.

Annotation

Today Integrated rescue services are also very important for the everyday life of citizens, because their presence and help is quite common during fires or car accidents. Uniform and well-functioning cooperation of the Emergency services components ensures the safety of the citizens of our society. None of these components cannot afford the slightest mistake, because this error could in extreme cases cause a loss of human lives or at least damage to property. The author's thesis describes the basic operation and the other components of the Integrated rescue services in conditions of the Karlovy Vary Region and legislative conditions for solving the uncommon event type of "aircraft accident". Through the case study the real readiness to solve the above accident in which these services would be deployed is pointed out.

Key words

Crisis/emergency plan, Fire and Rescue Service, Integrated rescue system, fire brigades, crisis, aviation accident, incident, Czech Police, standard operational procedure, ambulance service, rescue operation.

OBSAH

ÚVOD.....	8
TEORETICKÁ ČÁST	9
1 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY	9
2 SLOŽKY INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU	11
2.1 <i>Základní složky integrovaného záchranného systému</i>	13
2.1.1 HZS a jednotky požární ochrany zařazené v plošném pokrytí kraje.....	13
2.1.2 Policie České republiky.....	20
2.1.3 Zdravotnická záchranná služba	22
2.2 <i>Ostatní složky integrovaného záchranného systému</i>	24
3 KOORDINACE SLOŽEK INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU	27
3.1 <i>Dokumentace složek integrovaného záchranného systému</i>	27
3.1.1 Poplachové plány integrovaného záchranného systému	27
3.1.2 Havarijní plány krajů a vnější havarijní plány.....	29
3.1.3 Typové činnosti složek integrovaného záchranného systému	30
3.2 <i>Úrovně řízení složek integrovaného záchranného systému</i>	31
3.2.1 Strategická úroveň řízení.....	31
3.2.2 Operační úroveň řízení	32
3.2.3 Taktická úroveň řízení.....	33
4 SPOLUPRÁCE SLOŽEK INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU PŘI LETECKÝCH NEHODÁCH V KARLOVARSKÉM KRAJI	34
4.1 <i>Charakteristika Karlovarského kraje</i>	34
4.2 <i>Příprava složek integrovaného záchranného systému v Karlovarském kraji</i>	35
PRAKTICKÁ ČÁST.....	38
5 PŘÍPADOVÁ STUDIE	39
5.1 <i>Plán provedení cvičení</i>	39
5.2 <i>Realizace případové studie</i>	40
5.2.1 Strategická úroveň provedení nácviku činnosti krizových štábů při řešení MU v prostoru letiště.....	40
5.2.2 Operační úroveň při předávání informací o MU mezi místem zásahu a krizovými štáby	43
5.2.3 Taktická úroveň složek IZS a orgánů podílejících se na provedení záchranných a likvidačních prací při MU.....	52
5.3 <i>Dílčí závěry případové studie</i>	56
6 SHRNUÍ A NÁVRHY ŘEŠENÍ.....	59
ZÁVĚR.....	61
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	63
SEZNAM ZKRATEK.....	65
SEZNAM TABULEK	66

ÚVOD

Problematika integrovaného záchranného systému České republiky (dále jen „IZS“) souvisí s tématem bezpečnostní politiky státu a následně také s bezpečnostní politikou a ochranou obyvatelstva České republiky a Karlovarského kraje. Vzhledem k celkovému obsahu daného tématu a omezeného rozsahu této práce je nutné se zaměřit pouze na jednu z oblastí problematiky spolupráce složek IZS České republiky. Z tohoto důvodu jsem si položil otázku, jaké bezpečnostní hrozby pro občany Karlovarského kraje představuje riziko letecké nehody na území tohoto kraje. Nedaleko města Karlovy Vary se nachází mezinárodní letiště, na kterém je každodenní letecký provoz. Samotný výskyt letecké havárie se nedá ovlivnit, je ovšem v lidských silách pokusit se na takovou mimořádnou událost (dále jen „MU“) odborně připravit a profesionálně řešit její důsledky za pomoci efektivních metod. Klíčovými výkonnými složkami pro řešení takovéto MU jsou právě složky IZS a jejich legislativně nastavený systém propojenosti a spolupráce.

Při zpracování tématu této bakalářské práce se snažím popsat IZS jako celek se zaměřením na jeho jednotlivé základní a ostatní složky. Dále poukazuji na pravomoci složek IZS a na zásady koordinace spolupráce mezi nimi. Součástí práce je také poukázat na odbornou a profesionální úroveň složek IZS v Karlovarském kraji, které poskytují pomoc při vzniku MU na území Karlovarského kraje. V další kapitole bakalářské práce jsou také vymezeny základní povinnosti těchto složek v taktickém, operačním a strategickém řízení. V praktické části práce je uvedena a popsána realizace případové studie řešení MU na leteckou havárii na území Karlovarského kraje. Výsledky proveditelnosti této studie byly po jejím provedení vyhodnoceny a závěry jsou postupně zapracovány do konspektů odborné přípravy pro všechny složky IZS v Karlovarském kraji. Cílem provedení taktického cvičení bylo eliminovat pozdější chyby při řešení MU typu letecké nehody.

TEORETICKÁ ČÁST

1 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY

Mimořádné události, které ohrožují životy, zdraví, majetek a životní prostředí, se na světě objevovaly odjakživa a lidé se s nimi setkávají po celou dobu jejich života. Lidstvo nedokáže odvrátit přírodní katastrofy a neumí poroučet větru ani dešti. V poslední době se škála reálných hrozeb rozšířila o průmyslové havárie, dopravní nehody a terorismus. Následkem většiny katastrofických situací je nejen ochromení chodu společnosti, ale i přímé ohrožení lidských životů. Odpovědí na tato rizika je zřizování záchranářských systémů. Při řešení MU byl vždy zájem spolupracovat a využívat dostupné síly a prostředky pro dosažení rychlé a účinné pomoci. Určitá spolupráce v místě zásahu existovala vždy, ale až v posledních letech je tato spolupráce upravena i legislativou. IZS tedy vznikl z důvodu potřeby každodenní spolupráce hasičů, záchranářů, policie a dalších složek, zejména při složitých haváriích a pohromách, kdy je potřeba organizovat společnou činnost všech subjektů, které mohou pomoci jak při záchraně osob a zvířat, tak také majetku nebo životního prostředí. Cílem IZS je záchrana lidských životů a majetku společnosti a snižování následků při MU.

V IZS působí řada různých subjektů od profesionálních organizací a sborů až po dobrovolné organizace a sdružení. V případě velmi rozsáhlých havárií a katastrof může být organizována i mezinárodní součinnost. Můžeme říct, že IZS je systém vazeb, pravidel a spolupráce záchranných a bezpečnostních složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob. Není organizací v podobě instituce, ale jen vyjádřením spolupráce mezi jeho složkami. Slouží pro „*koordinaci záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech. Používá se v případě, kdy je nutný zásah alespoň dvou složek IZS*“¹.

Myšlenka zřízení vznikla na základě usnesení vlády již v roce 1993. Důvodem byl zvyšující se počet dopravních nehod a technických zásahů, kdy je potřeba spolupráce hasičů s dalšími složkami. O pár let později stanovil zákon č. 147/2000 Sb., o okresních úřadech, povinnost organizovat IZS prostřednictvím havarijních komisí

¹ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Sbírka zákonů České republiky.

okresů. Zlomovým rokem pro vznik IZS se však stal rok 1997, kdy byla Morava postižena katastrofální povodní.

Poté vyšlo najevo, že tehdy současná právní úprava není dostačující. V žádném právním předpise nebyly upraveny konkrétní povinnosti fyzických a právnických osob ani činnost státu a jeho orgánů při provádění záchranných a likvidačních prací. Oblast IZS byla řešena nedostatečně a oblast krizového řízení nebyla řešena vůbec. Proto ještě v roce 1999 dostal Parlament České republiky ke schválení návrh několika zákonů. HZS se stal garantem a hlavní složkou IZS a v roce 2000 byly Parlamentem České republiky schváleny dva zákony, zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o HZS), a zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném sboru a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o IZS). Na tyto dva zákony navázal třetí zákon, kterým je zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů. Tyto zákony jsou v platnosti od 1. ledna 2001. Základem této legislativy bylo vytvoření podmínek pro realizaci postupu při poskytování záchranných a likvidačních prací, přípravy sil a prostředků a vytvoření informační podpory pro složky IZS. IZS má v této legislativě definovaná jasná specifika působnosti, z nichž vychází i podřízenost a nadřízenost složek. *„Integrovaným záchranným systémem je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na MU a při provádění záchranných a likvidačních pracích.“*² Důležitým pojmem pro vymezení IZS je pojem koordinovaný postup, kterým se rozumí koordinace postupu a řízení složek při řešení MU. Pojmem záchranné práce se rozumí *„činnost vedoucí k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, majetku nebo životního prostředí, a vedoucího k přerušení jejich příčin“*.³ Další pojem zakotvený v legislativě je likvidační práce, což jsou *„činnosti vedoucí k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí, přičemž následky se rozumí účinky (dopady) a rizika působící na osoby, zvířata, věci a životní prostředí“*.⁴

² Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, Sbírka zákonů České republiky.

³ Luděk Lukáš a kolektiv, *Informační podpora IZS*, Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství Ostrava, 2011, ISBN 978-80-7385-105-7.

⁴ Luděk Lukáš a kolektiv, *Informační podpora IZS*, Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství Ostrava, 2011, ISBN 978-80-7385-105-7.

2 SLOŽKY INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU

IZS není institucí, úřadem, sborem, sdružením ani právnickou osobou. IZS je skutečně systém práce s nástroji spolupráce a modelovými postupy součinnosti (typovými činnostmi) a je součástí systému pro zajištění vnitřní bezpečnosti státu. Jedná se o systém smluvních ujednání podle předpisy stanovenými pravidly. Smyslem IZS je sloučit možnosti každé složky tohoto systému, která by při řešení záchranných a likvidačních prací mohla být zapojena do řešení MU, s ohledem na síly a prostředky nebo kompetence, kterými by mohla přispět k odstranění jejich následků.

K řešení MU je zapotřebí mít:

- dostatek sil a prostředků,
- dostatek lidských zdrojů,
- technologického a technického vybavení,
- pracovních nástrojů,
- dostatečné kompetence a oprávnění pro řízení zásahu.

Pro dosažení dostatku výše uvedených věcí, integruje systém každého kdo při řešení záchranných a likvidačních pracích je schopen přispět k odstranění následků MU.

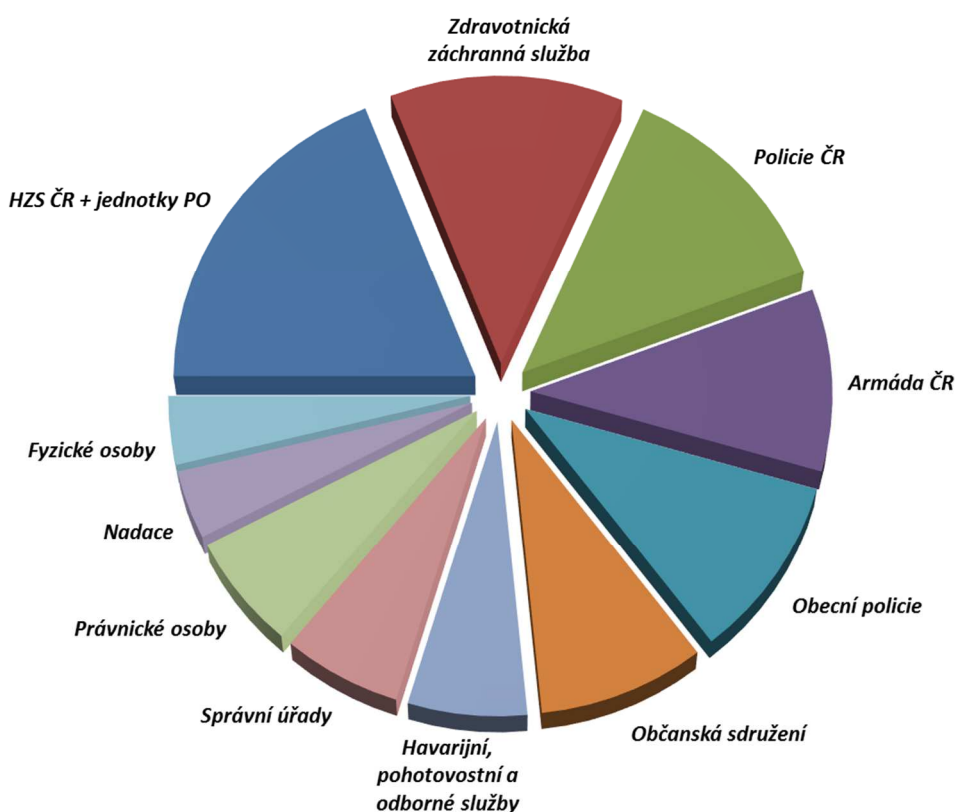
IZS se zabývá **koordinací záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech**, což je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. Tato definice také do jisté míry dává působnost zákona o IZS, neboť ne každá událost z mimořádných příčin splňuje podmínky uvedené definice. Příklad dopravní nehody dvou vozidel: ve smyslu zákona o IZS je tato nehoda mimořádnou událostí, pokud při nehodě došlo ke zranění osoby natolik vážnému, že musela být přivolána zdravotnická záchranná služba, nebo museli přijet hasiči k vyproštění osob, případně k provedení činností k uvolnění komunikace. Pokud došlo „jen“ k úplné devastaci automobilů, ale nedošlo ke zranění osob nebo ohrožení jiných osob nebo jiným příčinám, které by vyžadovaly provedení záchranných a likvidačních prací, tato nehoda není mimořádnou událostí ve smyslu zákona o IZS. Pro úplné objasnění je třeba dodat, že policejní vyšetřování příčin takové nehody se nepovažuje za záchranné nebo likvidační práce.

„Záchrannými pracemi se rozumí činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich

příčin⁶. „**Likvidačními pracemi** se rozumí činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí. Hranice mezi oběma činnostmi je někdy těžko rozpoznatelná, ale má svůj význam z hlediska náhrad v případě tzv. havárií⁶.

Rozdílem v obou definicích je slovo „**bezprostředně**“. Potřebné záchranné práce a likvidační práce je nutné provést vždy, přičemž likvidační lze „odložit“ nejpozději do doby ukončení časově prioritní záchrany. Příkladem může být opět nehoda vozidla spojená s únikem olejů nebo provozních kapalin. Záchrannými pracemi, které se musí provést bezprostředně, je vyproštění zraněných osob, případně uhašení hořícího vozidla. Odklizení následků mimo vozovku a očištění vozovky od provozních kapalin je také nutné provést před obnovením provozu, ale až po záchranných pracích a jsou to likvidační práce.

Obrázek č. 1. poměrné zastoupení složek IZS

Zdroj: autor práce, 2014, vlastní řešení

⁵ §2 písm. c), zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, Sbírka zákonů České republiky.

⁶ §2 písm. d), zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, Sbírka zákonů České republiky.

2.1 Základní složky integrovaného záchranného systému

Základní složky IZS jsou jeho páteří a zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku MU, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě MU. Za tímto účelem mají své základní síly a prostředky rozmístěné po celém území České republiky. Základní složky při své činnosti postupují v souladu s předpisy, na základě kterých byly zřízeny. Cestou zákona je zajišťován koordinovaný postup při odstraňování následků MU⁷.

2.1.1 HZS a jednotky požární ochrany zařazené v plošném pokrytí kraje

Základním posláním Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „HZS ČR“) je chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, ať již se jedná o živelné pohromy, průmyslové havárie či teroristické útoky. HZS ČR je základní složkou IZS, který zabezpečuje koordinovaný postup při přípravě na MU a při provádění záchranných a likvidačních prací. HZS ČR při plnění svých úkolů spolupracuje s ostatními složkami IZS i se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníky a fyzickými osobami, neziskovými organizacemi a sdruženími občanů. HZS ČR v současnosti hraje stěžejní roli i v přípravě státu na MU. Od roku 2001, kdy došlo ke sloučení HZS ČR s Hlavním úřadem civilní ochrany, má ve své působnosti i ochranu obyvatelstva - podobně, jako tomu je i v některých dalších evropských státech. HZS ČR tvoří generální ředitelství HZS ČR, které je organizační součástí Ministerstva vnitra, 14 HZS krajů, Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku a Záchranné útvary s dislokací v Hlučíně a Zbirohu. Součástí Generálního ředitelství HZS ČR jsou také vzdělávací, technická a účelová zařízení: Školní a výcvikové zařízení HZS ČR, Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč, Technický ústav požární ochrany Praha a Skladovací a opravárenské zařízení HZS ČR.

HZS ČR je hlavním koordinátorem a páteří IZS. V praxi to mj. znamená, že pokud zasahuje více složek IZS, na místě většinou velí příslušník HZS ČR, který řídí součinnost složek a koordinuje záchranné a likvidační práce. Operační a informační

⁷ §4 odst. 1, zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, Sbírka zákonů České republiky.

středisko IZS (je jím operační a informační středisko HZS ČR) povolává a nasazuje potřebné síly a prostředky jednotlivých složek IZS v konkrétních lokalitách. Na strategické úrovni je pak IZS koordinován krizovými orgány krajů a Ministerstva vnitra.

Dle zákona o IZS velitel zásahu má při provádění záchranných a likvidačních prací rozsáhlé pravomoci. Může mj. zakázat nebo omezit vstup osob na místo zásahu, nařídit evakuaci osob nebo stanovit jiná dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí, velitel zásahu je rovněž ze zákona oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci. Firmy a občané mají ze zákona povinnost tuto žádost o pomoc při řešení MU vyslyšet.

Jednotkou požární ochrany (dále jen „jednotka PO“) se rozumí organizovaný systém tvořený odborně vyškolenými osobami (hasiči), požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany. Základním posláním jednotek PO je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, které ohrožují život a zdraví obyvatel, majetek nebo životní prostředí a které vyžadují provedení záchranných, resp. likvidačních prací. Jednotky PO působí buď v organizačním, nebo v operačním řízení.

„Organizačním řízením se rozumí činnost k dosažení stálé organizační, technické a odborné způsobilosti sil a prostředků požární ochrany k plnění úkolů jednotek PO⁸. Tímto se rozumí činnost související s udržováním a zvyšováním odborné a fyzické způsobilosti hasičů (školení, výcvik), údržbou požární techniky a dalších prostředků požární ochrany, apod.

„Operačním řízením se rozumí činnost od přijetí zprávy o vzniku požáru nebo jiné MU až po návrat sil a prostředků na místo stálé dislokace⁸. Do těchto činností se zahrnuje výjezd jednotky PO, jízda na místo zásahu, provádění záchranných, resp. likvidačních, prací, apod.

Hasiči jsou v jednotce PO rozděleni do čet, družstev, družstev o zmenšeném početním stavu, příp. skupin. Četu tvoří 2 až 3 družstva, příp. skupiny. Družstvo je tvořeno velitelem a dalšími pěti hasiči (1+5). Družstvo o zmenšeném početním stavu se sestává z velitele a dalších tří hasičů (1+3). Skupinu tvoří velitel skupiny a 1 až 2 hasiči. Pokud se jednotka sestává z hasičů dvou druhů jednotek PO nebo hasičů nejméně jedné jednotky PO a osob z dalších složek IZS nebo hasičů nejméně jedné jednotky PO a osob poskytujících osobní a věcnou pomoc, nazývá se tato jednotka odřadem.

⁸ §70 odst. 3 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně v úplném znění. Sbírka zákonů České republiky.

V České republice jsou jednotky PO rozděleny na **druhy jednotek PO**⁹:

- **jednotky hasičského záchranného sboru kraje** (dále jen „HZS kraje“), které jsou součástí hasičských záchranných sborů krajů a jsou zřizovány státem. V těchto jednotkách vykonávají činnost příslušníci hasičského záchranného sboru kraje jako své povolání ve služebním poměru,
- **jednotky sborů dobrovolných hasičů obce** (dále jen „SDH obce“), které zřizuje obec, resp. město, a činnost v těchto jednotkách vykonávají členové jednotek SDH obce na základě dobrovolnosti, příp. někteří členové mohou vykonávat činnost v pracovním poměru k obci nebo HZS kraje,
- **jednotky hasičského záchranného sboru podniku** (dále jen „HZS podniku“), zřizované právníckými osobami nebo podnikajícími fyzickými osobami, které provozují činnosti se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím, a činnost v těchto jednotkách vykonávají zaměstnanci právníckých osob nebo podnikajících fyzických osob jako své povolání v pracovním poměru,
- **jednotky sborů dobrovolných hasičů podniku** (dále jen „SDH podniku“), zřizované právníckými osobami nebo podnikajícími fyzickými osobami, které provozují činnosti se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím, a činnost v těchto jednotkách vykonávají zaměstnanci právníckých osob nebo podnikajících fyzických osob na základě dobrovolnosti.

Na každý druh jednotky PO jsou stanoveny odlišné nároky z hlediska jejich operační hodnoty, dané dobou výjezdu od nahlášení MU a maximální dobou dojezdu na místo zásahu, a odlišné nároky na osoby, vykonávající činnost v těchto jednotkách, z hlediska odborné, fyzické, zdravotní a psychické způsobilosti.

Pro účely plošného pokrytí území České republiky jednotkami PO se dle operační hodnoty dělí jednotky PO do šesti kategorií JPO I až JPO VI¹⁰.

- **JPO I:** jednotka HZS ČR, zajišťující výjezd jednoho až tří družstev o zmenšeném početním stavu (1+3), družstev (1+5) nebo jejich kombinaci, poskytuje pomoc obcím speciální a ostatní technikou v území své působnosti, v místě dislokace plní úkoly místní jednotky PO; u početně málo obsazených stanic zpravidla v součinnosti s místní jednotkou SDH obce.
- **JPO II/1:** jednotka SDH obce kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000

⁹ §65 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně v úplném znění. Sbírka zákonů České republiky.

¹⁰ Příloha zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně v úplném znění. Sbírka zákonů České republiky

- **JPO II/2:** jednotka SDH obce kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000
- **JPO III/1:** jednotka SDH obce kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000
- **JPO III/2:** jednotka SDH obce kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000
- **JPO IV:** jednotka hasičského záchranného sboru podniku zřizovaná právnickou nebo fyzickou podnikající osobou; poskytuje speciální techniku na výzvu OPS HZS ČR zpravidla na základě písemné dohody
- **JPO V:** jednotka SDH obce kategorie JPO V, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu
- **JPO VI:** jednotka SDH podniku zřizovaná právnickou nebo fyzickou podnikající osobou; poskytuje speciální techniku na výzvu OPS HZS ČR zpravidla na základě písemné dohody.

Provádění požárních zásahů a záchranných a likvidačních prací při živelních pohromách a jiných MU v Karlovarském kraji, je základním úkolem jednotek PO¹¹. Jednotky jsou nasazovány k řešení mimořádných událostí podle vydaného Nařízení Karlovarského kraje č.2/2006 ze dne 8. 6. 2006, ve znění Nařízení Karlovarského kraje č. 2/2008 a č. 3/2010, kterým se stanoví Požární poplachový plán Karlovarského kraje. Požární poplachový plán slouží k zabezpečení součinnosti jednotek PO v kraji při hašení požárů, provádění záchranných a likvidačních prací na území kraje, při poskytování pomoci mezi kraji a při poskytování pomoci do sousedních států, k úpravě povolávání jednotek a ke stanovení způsobu vyhlašování stupňů poplachového plánu a upravuje činnost ohlašoven požáru a operačního a informačního střediska HZS kraje. Požární poplachový plán kraje rovněž obsahuje Poplachový plán IZS Karlovarského kraje zpracovaný v souladu s právním předpisem¹². Rozmístění jednotek PO na území kraje je dáno systémem plošného pokrytí území kraje, vydaným Nařízením Karlovarského kraje č. 1 ze dne 8. 6. 2006, ve znění Nařízení Karlovarského kraje č.1/2008, č. 2/2010. Systém vychází z analýzy požárního nebezpečí území všech obcí

¹¹ § 70 odst. 1 zákona č.133/1985 Sb., o požární ochraně v úplném znění, Sbírka zákonů České republiky.

¹² § 10 odst. 2 písm. e) a § 11 písm. d) zákona č.239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, Sbírka zákonů České republiky.

v kraji. **Plošné pokrytí**¹³ tvoří základní úroveň pomoci garantované občanům v zájmu záchrany osob a majetku před požáry, živelnými pohromami a jinými mimořádnými událostmi, a zaručuje po jeho naplnění poskytnutí pomoci jednotkami PO v místě události maximálně do 20 minut od oznámení případu jednotce PO. Poskytnutí této pomoci garantují vůči svým občanům jednak obce jako zřizovatelé vlastních jednotek PO, a jednak stát zřízením profesionálních jednotek HZS kraje a vysíláním dalších posilových jednotek v rozsahu 1. stupně požárního poplachu. Posilovým jednotkám, které jsou vysílány operačním střediskem mimo katastr své obce, jsou formou státní neinvestiční dotace kompenzovány vynaložené náklady. Systém je dlouhodobě vytvářen s ohledem na to, aby ochrana životů občanů a majetku právnických a podnikajících fyzických osob před požáry a jinými mimořádnými událostmi nebyla limitována pouze možnostmi a solventností obce, ve které bydlí nebo mají majetek, popřípadě dobrovolnou ochotou toho, kdo může pomoc poskytnout.

- **jednotky Hasičského záchranného sboru Karlovarského kraje**

Tyto jednotky PO jsou zřízeny jako organizační část HZS Karlovarského kraje, jenž je součástí HZS ČR a organizační složkou státu, financovanou ze státního rozpočtu. Početní stavy a systemizaci HZS kraje schvaluje ministerstvo vnitra České republiky¹⁴. Pro dosažení optimálních dojezdových časů jsou jednotky HZS kraje dislokovány celkem na 8 stanicích. Stanice se nacházejí v obcích s rozšířenou působností s výjimkou města Toužim, kde je jednotka zřízena především s ohledem na zajištění odpovídajících dojezdových časů v oblasti Toužimska a Žluticka. V souladu s Usnesením vlády ČR č. 548/1995 je dále stanice HZS kraje zřízena s ohledem na požární nebezpečí také v podniku „Momentive Specialty Chemicals a.s.“ v Sokolově. Jednotky HZS kraje se rozhodujícím způsobem podílejí na zásahové činnosti při mimořádných událostech v kraji. Zasahují prakticky u všech závažných událostí, při kterých došlo k ohrožení zdraví a životů občanů, jejich majetku nebo k ohrožení životního prostředí. Jednotky HZS kraje vyjíždí k zásahu v kteroukoliv denní nebo noční dobu z místa své dislokace nejpozději do 2 minut po převzetí hlášení o MU. Při řešení mimořádných událostí zasahují jednotky ve prospěch všech obcí v kraji a poskytují obcím na území kraje v případě potřeby speciální a ostatní techniku. Zabezpečují provádění veškerých nejnáročnějších a speciálních činností při dopravních nehodách i jiných mimořádných událostech, které nejsou schopny řešit

¹³ Rozmístění jednotek PO na území kraje v závislosti na stupni nebezpečí

¹⁴ Zákon 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, Sběrka zákonů České republiky.

dobrovolné jednotky PO. Jedná se zejména o vysoce rizikové zásahy, práce ve výškách a nad volnou hloubkou, speciální práce při likvidaci chemických havárií, nejsložitější speciální vyprošťovací práce při dopravních nehodách atd. K těmto činnostem také disponují odpovídajícím vybavením, kterým nemohou z důvodu vysoké finanční náročnosti a nutnosti speciálního výcviku obsluhy disponovat dobrovolné jednotky obcí. Ve většině případů zabezpečují příslušníci HZS kraje také koordinaci činnosti nasazených složek IZS na místě zásahu. Územní působnost jednotek HZS kraje je zpravidla do 20 minut jízdy z místa dislokace. K naplnění plošného pokrytí a zabezpečení předepsaných dojezdových časů se v následných letech předpokládá zřízení nové stanice HZS kraje v Ostrově. V Sokolově, Chebu, Karlových Varech a v Mariánských Lázních plní jednotky HZS kraje na základě příslušných dohod, uzavřených s městy, funkci místní jednotky PO. V Kraslicích a Toužimi poskytuje HZS kraje na svých stanicích i prostory a zázemí pro činnost Zdravotnické záchranné služby Karlovarského kraje (dále jen „ZZS Karlovarského kraje“) a místním dobrovolným jednotkám měst a obcí.

- **Jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí Karlovarského kraje**

Z dobrovolných jednotek PO mají největší podíl na zásahové činnosti a na zabezpečení plošného pokrytí kraje jednotky kategorie JPO II. Zabezpečují nepřetržitou akceschopnost výjezdové jednotky s dobou výjezdu do 5 minut od vyhlášení poplachu. Členům JPO II zařazeným do výjezdu je obcí placena odměna za zajištění dosažitelnosti. Jednotky této kategorie jsou relativně nejlépe vybavené a to i na základě převodů techniky a technických prostředků od HZS kraje. Jsou také nejlépe vybaveny spojovými prostředky pro spojení s KOPIS HZS kraje. Akceschopnost a odborná úroveň je díky součinnosti s HZS kraje na velmi dobré úrovni a lze konstatovat, že tyto jednotky jsou z tohoto důvodu často využívány jako záloha za jednotky HZS kraje při řešení mimořádných událostí. Na zajištění plošného pokrytí kraje se dále podílí jednotky kategorie JPO III.

SDH obcí jsou v souladu se zákonem o požární ochraně financovány z prostředků obcí. Na financování jednotek vybraných obcí kategorie JPO II a JPO III, které se z dobrovolných jednotek nejvíce podílí na zabezpečení plošného pokrytí kraje a vyjíždí k zásahům i mimo území svých obcí (jednotky s územní působností) se formou neinvestičních dotací podílí také stát. Tyto finanční prostředky jsou v průběhu roku v souladu s platnými zásadami rozděleny obcím cestou krajského úřadu na příspěvek na udržení akceschopnosti jednotek SDH obcím zřizujícím jednotky kategorie JPO II, na příspěvek na odbornou přípravu členů jednotek SDH obcí, na úhradu nákladů za

zásahy jednotek SDH obcí mimo územní obvod zřizovatele a na příspěvek na věcné vybavení a to zejména na pořízení věcných prostředků spadajících do kategorií oprav cisternových automobilových stříkaček, modernizace izolačních dýchacích přístrojů, osobních ochranných prostředků (ochranné oděvy pro hasiče, zásahové přilby a zásahovou obuv) a přenosných prostředků. Dále jsou poskytovány státní účelové investiční dotace na obnovu požární techniky, kdy její výše se pohybuje dle požadavku na počet pořizované techniky. K zabezpečení plošného pokrytí území kraje jednotkami PO přispívá v souladu se zákonem o PO i Karlovarský kraj¹⁵. Každoročně Karlovarský kraj pro podporu činnosti jednotek SDH obcí vyčleňuje k tomuto účelu částku ve výši zhruba 2 mil. Kč. Dále se na podpoře vybavení dobrovolných jednotek podílí HZS kraje, který převádí obcím Karlovarského kraje plně funkční požární automobily a technické prostředky PO.

- **Podnikové a ostatní jednotky PO Karlovarského kraje**

Tyto jednotky jsou k zabezpečení zásahové činnosti zřízeny u určených právnických nebo podnikajících fyzických osob, které zajišťují financování jejich činnosti. Na základě součinnostních dohod jsou zařazeny do systému plošného pokrytí a do požárního poplachového plánu Karlovarského kraje. Vybavení podnikových jednotek odpovídá potřebám jejich zřizovatele. Na území Karlovarského kraje je dislokováno celkem šest takovýchto jednotek PO. Jednotka HZS Správy železniční dopravní cesty s. p. a Sokolovské Uhelné právní nástupce a.s. jsou vzhledem ke svému technickému vybavení využívány i při haváriích s nebezpečnými látkami. Jednotka HZS Správy železniční dopravní cesty s. p. je také vybavena automobilovým vyprošťovacím jeřábem na podvozku Tatra T 815 – AV 14, který je využíván pro potřeby záchranných a likvidačních prací v rámci celého Karlovarského kraje. Dále se jedná o jednotky HZS podniku ČEZ a.s. ETI a vojenské hasičské jednotky VVP Hradiště. Všechny tři jednotky jsou aktivně zapojovány do řešení mimořádných událostí a pravidelně spolupracují také při odborné přípravě.

Další jednotkou je HZS podniku letiště Karlovy Vary. Jednotka HZS podniku Letiště Karlovy Vary s. r. o. je dislokovaná na požární stanici přímo v areálu letiště KV. Stanice je jednopodlažní budova a tvoří ji garáž pro mobilní požární techniku a prostor zajištění jednotlivých služeb, dále šatna s nástupním prostorem pro hasiče a denní místnost. Z hlediska požadavků na počet zaměstnanců zařazených do jednotky HZS podniku je k výjezdu připraveno družstvo 1+5 (kategorie letiště 6) či družstvo o zmenšeném počtu

¹⁵ § 27 odst. 3 písm. b) zákona č.133/1985 Sb., o *požární ochraně v úplném znění*, Sbíрка zákonů České republiky

1+3 (kategorie letiště 4), dle úrovně poskytované ochrany vyplývající z interního předpisu L 14. Základní početní stav jedné směny je 6 zaměstnanců (hasičů).

Požadavky na mobilní požární techniku jsou odvozeny také z předpisu L 14. Tento počet tvoří dva základní zásahové cisternové požární automobily CAS 40/8000/800/250 – S 3 R a CAS 40/8000/800/0/90 – S 3 R, kdy se jedná se o letištní speciální vozidla¹⁶.

Z hlediska těchto požadavků na zajištění požární ochrany na letišti, došlo v roce 2011 ke změně kategorie jednotky z JPO VI na JPO IV, čímž se zvýšily nároky na zaměstnance a zajištění požární ochrany na letišti (např. zkrácení výjezdového času). Předpisy o požární ochraně navýšení počtu nevyžadují, proto požadovaný počet personálu vychází z předpisu L 14. Hlavní požadavek těchto předpisů, že k výjezdu má být připraveno alespoň jedno družstvo nebo družstvo o zmenšeném početním stavu, je splněn.

2.1.2 Policie České republiky

Policie České republiky byla zřízena zákonem č. 283/1991 Sb., o policii ČR, ve znění pozdějších předpisů jako bezpečnostní sbor. Slouží veřejnosti a jejím úkolem je chránit bezpečnost osob, majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti a plnit další úkoly na úseku vnitřního pořádku¹⁷. Policie je zařazena v resortu ministerstvu vnitra. Tvoří ji Policejní prezidium ČR, útvary s působností na celém území České republiky, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajského ředitelství. Činnost Policie při plnění úkolů řídí Policejní prezidium v čele s prezidentem, kterého jmenuje a odvolává ministr vnitra se souhlasem vlády ČR. Při plnění svých úkolů Policie spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a s fyzickými i právníckými osobami. Pokud je potřeba, dále je oprávněna spolupracovat s mezinárodní organizací INTERPOL, Evropským policejním úřadem příslušnými orgány, institucemi Evropské unie a s jinými mezinárodními organizacemi. V rámci IZS provádí Policie úkoly k řešení MU a krizových situací. Z těchto úkolů můžeme jmenovat uzavření prostoru, regulaci dopravy v místě MU, šetření a identifikaci mrtvých a zabezpečení ochrany majetku. Hlavní podíl při společném zásahu složek IZS má pořádková činnost a regulace dopravy. Jako jedna z hlavních složek IZS se podílí na

¹⁶ Pokyn č. 9. Generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra ze dne 13.3.2006, *kterým se vydává Řád strojní služby HZS ČR.*

¹⁷ Zákon č. 237/ 2008 Sb., *zákon o policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů*, Sbíрка zákonů České republiky.

záchranných a likvidačních pracích. Letecká služba Policie ČR slouží především pro zásahové týmy Policie a zdravotnické týmy, leteckou pátrací a záchrannou službu a složky IZS v případech vyhlášení mimořádného stavu.

Ministerstvo vnitra ČR zahájilo reformu policie a od 1. ledna 2009 uvedlo v účinnost nový zákon. Především se mění organizační uspořádání a ekonomika policie. Krajská policejní ředitelství získávají postavení organizačních složek státu a účetních jednotek, podobně jako je tomu u HZS ČR. Výsledkem je decentralizace ekonomických činností na krajské správy a současně centralizace z okresní úrovně na krajskou. Těmito úkony se má dosáhnout toho, že Policejní prezidium se bude věnovat pouze rozhodování o záležitostech, které vyžadují centrální řízení. Do roku 2012 bylo zbudováno 14 krajských ředitelství, která se nacházejí v krajských městech. Neméně důležitou součástí reformy je snížení počtu velitelských míst, kdy nově na jednoho policejního velitele připadá průměrně osm podřízených policistů. Velký počet vedoucích vede k neefektivnímu řízení a k vysoké potřebě finančních prostředků. Zeštíhlení vedoucí struktury pak umožňuje posílení výkonných útvarů policie a zjednodušení a zrychlení rozhodovacích procesů. Mezi další změny, které přináší nový zákon, patří například odbourání nepolicejních činností, kam patří doručování soudních obsílek, asistence u banálních dopravních nehod nebo hlídkování na stadionech. Dále dochází k obměně vozového parku Policie, automobily mají zcela nové barevné provedení. Škoda Octavia ve stříbrném provedení s modrými pruhy kříženými žlutými reflexními pásy místo původních bílých škodovek se zeleným pruhem.

Krajské ředitelství Karlovarského kraje Policie České republiky sídlí od ledna 2012 ve zcela nové budově, která byla vystavěna na základě potřeby centralizace Krajského ředitelství. V nové budově sídlí Krajské ředitelství, Územní odbor okresu Karlovy Vary, oddělení kriminální policie, oddělení dopravní policie a další podpůrná oddělení.

Mezi základní povinnosti policie patří **ochrana života, zdraví a majetku**. Tísňová oznámení přijímá operátor na lince 158, kdy v případě, že je telefonní linka obsazena, je linka přeměrována na nejbližší volnou linku, takže je možné, že se z centra Karlových Varů dovoláte na tísňovou linku Vysočiny. I tak je ale tísňové volání přijato a předáno místně příslušnému operačnímu odboru. Operátor následně po vyhodnocení oznámení na místo vysílá hlídku, která je místně příslušná svým obvodem. V případě nutnosti jsou povolány i hlídky z jiných obvodních oddělení či je vyžádána součinnost s městskou či obecní policií. Policisté z obvodních oddělení na místo nahlášené události přijíždějí na místo nahlášené události zpravidla zároveň s ostatními složkami IZS, pokud jsou k dané události rovněž přivolány. Nejčastějším příkladem součinnosti

složek IZS je dopravní nehoda, kdy Policie České republiky zajišťuje mimo jiné bezpečnost místa pro práci ZZS, jakožto i jednotek PO, kteří ke své práci potřebují naprosté soustředění, aby mohli při záchranných pracích učinit maximum.

2.1.3 Zdravotnická záchranná služba

ZZS je poskytována na základě zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě a zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách. Další zákony, které se dotýkají organizace a provozu a jejího začlenění do IZS jsou zákon č. 129/2000 Sb., o krajích a zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému. Vzhledem ke způsobu financování je dalším klíčovým zákonem pro ZZS zákon č. 48/1997 Sb., o zdravotním pojištění ve stávajícím znění. Tyto zákonné normy jsou doplněny prováděcími vyhláškami o věcném a technickém vybavení ZZS, o personálním vybavení ZZS a v neposlední řadě plánem plošného pokrytí, jehož vytvoření ukládá zákon jednotlivým krajům a je schvalován Ministerstvem zdravotnictví ČR.

Ministerstvo zdravotnictví České republiky je tedy pro ZZS zástupcem objednatele (státu), nositelem legislativy a orgánem, který metodicky řídí poskytování přednemocniční neodkladné péče a medicíny katastrof na území České republiky. Od roku 2013 se podílí okrajově i na financování záchranných služeb formou příspěvku na krizovou připravenost. Zřizovatelem ZZS v ČR jsou jednotlivé kraje a hlavní město Praha. Tyto samosprávné orgány ZZS nejen zřizují formou příspěvkových organizací, ale nesou i nejvyšší podíl na jejím financování. Díky tomuto krajskému uspořádání je v ČR 14 víceméně totožně organizovaných ZZS a zdravotnických operačních středisek, na které navazují další oblastní střediska a výjezdové základny.

Vlastní přednemocniční neodkladná péče provozovaná jednotlivými subjekty je založena na historicky velmi obdobných odborných předpokladech a základech. Je zaveden funkční systém vzdělávání lékařů i nelékařského personálu. Stejně tak se neliší typ poskytovaných služeb. V ČR je ZZS poskytována pouze zaměstnanci ZZS na plný úvazek. Od roku 2013 je v ČR zřízena zákonem tzv. přeprava pacientů neodkladné péče, kterou se rozumí jejich přeprava mezi poskytovateli za podmínek soustavného poskytování neodkladné péče.

Základním článkem zabezpečení přednemocniční neodkladné péče v Karlovarském kraji je ZZS, která nepřetržitě zabezpečuje, organizuje a řídí přednemocniční neodkladnou péči při likvidaci zdravotních následků hromadných neštěstí a katastrof a koordinuje součinnost s ostatními ZZS z jiných, sousedních krajů, lůžkovými zdravotnickými zařízeními, dopravou raněných, nemocných a rodiček, při

poskytování neodkladné péče spolupracuje ZZS s ostatními složkami IZS. Na místě zásahu je určen vedoucí lékař zásahu podřízen veliteli zásahu (velitel zasahující jednotky HZS). Výše stanovenými úkoly není dotčena odpovědnost ZZS zajistit zdravotní péči ostatnímu obyvatelstvu nepostiženému mimořádnou událostí, a proto udržuje zálohu pro poskytování neodkladné zdravotní péče mimo oblast MU.

Zdravotnická záchranná služba Karlovarského kraje, příspěvková organizace má sídlo v Karlových Varech a celkem tři oblastní střediska - Karlovy Vary, Sokolov a Cheb. Tato střediska pak pod sebou mají celkem 11 výjezdových stanovišť. Oblastní středisko Cheb má výjezdové stanoviště v Mariánských Lázních, v Chebu a v Aši. Oblastní středisko Sokolov má stanoviště v Kraslicích, v Sokolově a v Horním Slavkově. Středisko v Karlových Varech má stanoviště v Ostrově, v Nejdku, ve Žluticích, v Toužimi a v Karlových Varech. Provoz zdravotnických posádek je řízen centrálním operačním střediskem v Karlových Varech. Při ZZS Karlovarského kraje je zachována doprava raněných, nemocných a rodiček.

Podkladem pro zajištění připravenosti zdravotnictví na území Karlovarského kraje a poskytování nezbytné zdravotní péče v době vzniku MU je dokument „**Traumatologický plán Karlovarského kraje**“¹⁸, který upravuje koordinaci systému přednemocniční neodkladné péče a systému nemocniční neodkladné péče při zvládnání mimořádných událostí s hromadným výskytem postižení na zdraví. Tento dokument je také součástí havarijního plánu kraje.

Hlavním úkolem zdravotnictví kraje při krizové situaci je zajistit podporu záchranných a likvidačních prací opatřeními traumatologické, havarijní a krizové připravenosti, plánovanými již v době před vznikem možné MU.

V souladu s vyhláškou Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb. jsou cíle traumatologického plánu následující:

Cíle traumatologického plánu¹⁹:

- zajištění neodkladné zdravotní péče a zdravotní péče obyvatelstvu postiženému mimořádnou událostí nebo osobám provádějícím záchranné a likvidační práce, pokud byly v souvislosti s MU zdravotně postiženy;
- zabezpečení zdravotnické pomoci evakuovanému a ukryvanému obyvatelstvu;

¹⁸ Plán opatření a postupů při zajišťování a poskytování přednemocniční neodkladné péče v místě mimořádné události v Karlovarském kraji.

¹⁹ Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS, ve znění pozdějších předpisů, Sběrka zákonů České republiky.

- určení zásad ochrany veřejného zdraví v prostorech i mimo prostory MU, režimy ochrany zdraví zasahujících složek IZS a dotčených zdravotnických zařízení.

Uvedených cílů je dosahováno funkční provázaností všech prvků zdravotního systému kraje, jejich koordinací s ostatními složkami IZS, prostředky sousedních regionů a centrálně řízenými institucemi. Vzhledem k závažnosti, časovým omezením a vysokým nárokům na personální a materiální zabezpečení je věnována vysoká pozornost koordinaci systému přednemocniční neodkladné péče a systému nemocniční neodkladné péče při zvládnutí mimořádných událostí s hromadným výskytem postižení na zdraví.

2.2 Ostatní složky integrovaného záchranného systému

V situaci, kdy základní složky IZS nemají dostatek sil a prostředků nebo záchranné a likvidační práce vyžadují zvláštní síly a prostředky potřebné k řešení konkrétní situace, se předpokládá využití ostatních složek IZS.²⁰ Ostatní složky poskytují uvedenou pomoc na základě dohody o plánované pomoci na vyžádání nebo na základě dohody o poskytnutí osobní a věcné pomoci.

- Dohody o **plánované pomoci na vyžádání**²¹

Plánovaná pomoc na vyžádání je **věcnou pomocí**²², kterou poskytují ostatní složky IZS. Od běžné osobní nebo věcné pomoci se odlišuje svou „plánovaností“, tedy tím, že se předem s nabízeným druhem činností počítá pro využití při určitých typech MU z toho důvodu, že základní složky IZS vůbec nemají potřebné síly a prostředky pro druh činnosti (např. psi cvičení pro pátrání v lavinách), nebo je mají v omezené míře a tak dislokované, že je efektivnější využít v konkrétním místě ostatní složku IZS (např. čluny vodní záchranné služby, vrtulníky Armády ČR). Plánovanost se zabezpečuje uzavřením zvláštního typu smluvního ujednání s názvem „dohoda o plánované pomoci na vyžádání“. Tyto dohody odpovídají svým účelem a formální strukturou příkazním, resp. mandátním dohodám užívaným v komerční oblasti. Teprve uzavření dohody o plánované pomoci na vyžádání učiní z poskytovatele pomoci nebo služby ostatní složku IZS, přičemž okruh ostatních složek IZS není nijak omezen, naopak zákon o IZS

²⁰ §4 odst. 2, zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, Sbírka zákonů České republiky.

²¹ §21, zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, Sbírka zákonů České republiky.

²² §2 písmeno g), zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, Sbírka zákonů České republiky.

ve svém § 21 stanoví, které subjekty jsou takovou dohodu povinny uzavřít, tedy jsou povinny plánovanou pomoc na vyžádání poskytovat.

- Dohody o poskytnutí **osobní a věcné pomoci**²³

Osobní a věcná pomoc je pomocí, kterou poskytují právnické a fyzické osoby²⁴ na základě předem sjednaného způsobu a rozsahu pro provádění záchranných a likvidačních prací a při realizaci opatření ochrany obyvatelstva. Součástí těchto dohod jsou podmínky náhrad výdajů a škod při poskytování osobní nebo věcné pomoci. Dohody o poskytnutí věcné a osobní pomoci jsou součástí dokumentace IZS a zahrnují se do územně příslušných poplachových plánů IZS.

Ostatními složkami tedy jsou:

- **Armáda České republiky**

Armáda České republiky (dále jen „AČR“) je jako součást ozbrojených sil ČR vytvářena k zajištění bezpečnosti ČR. Díky schopnosti rychlého nasazení a kapacitním možnostem představuje dominantní prvek mezi ostatními složkami IZS. Síly AČR jsou používány v případech, kdy vzniklou MU nejsou schopny zvládnout složky IZS samy. Její pomoc spočívá především v nasazení záchranných praporů, specialistů s příslušnou technikou a živé síly. Záchranné prapory jsou využívány především k provádění záchranných a likvidačních prací při pohromách a jiných závažných situacích, poskytují humanitární pomoc postiženému obyvatelstvu a koordinují nasazení sil a prostředků armády s orgány státní správy. Pro tyto práce jsou materiálně vybaveny. Do konce roku 2008 bylo v ČR celkem šest záchranných praporů, od ledna 2009 už spadají pod Ministerstvo obrany ČR jen dva, a to v Rakovníku a Olomouci. Každý záchranný prapor je tvořen ženijními, požárními a zdravotnickými jednotkami. Využití speciálních jednotek závisí na konkrétní situaci, mohou být využity protichemické jednotky, ženijní jednotky s příslušnou technikou nebo jednotky, které disponují vzdušnými prostředky. V případě, že nastane přírodní katastrofa velkého rozsahu, záchranné prapory jsou využívány také k poskytování živé síly. Jako příklad lze uvést plnění pytlů s pískem a jejich umístování do hrází v případě rozsáhlé povodně.

²³ §15 písmena b), vyhlášky ministerstva vnitra č. 328/2001Sb., *o některých podrobnostech k zabezpečení IZS, ve znění pozdějších předpisů*, Sbírka zákonů České republiky.

²⁴ § 2 písmeno g), zákona č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*, Sbírka zákonů České republiky.

- **Obecní policie**

Obecní policie je orgánem obce, který zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce²⁵. Při plnění svých úkolů spolupracuje s Policií ČR. Obecní policii zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou. V obci, která je městem, statutárním městem a v Praze se obecní policie označuje jako městská policie. Obecní policii řídí starosta, pokud není řízením pověřen jiný člen obecního zastupitelstva. V rámci zabezpečování veřejného pořádku obecní policie zejména přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití, na bezpečnost a plynulost na pozemních komunikacích, odhaluje přestupky, podílí se na prevenci kriminality, upozorňuje osoby na porušování předpisů a provádí opatření k jejich nápravě. Činnost obecní policie vykonávají strážníci, kteří jsou v pracovním poměru k obci. V případě vzniku krizové situace na území mimo působnost obecní policie je starosta oprávněn uzavřít veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě může obecní policie vykonávat úkoly i na území jiné obce, která je smluvní stranou této smlouvy.

Dalšími ostatními složkami jsou:

- Orgány ochrany veřejného zdraví,
- orgány veřejné správy,
- havarijní, pohotovostní a jiné služby,
- neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít pro záchranné a likvidační práce,
- zařízení civilní ochrany.

²⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., *zákon o obcích (obecní zřízení)* v plném znění, Sbírka zákonů České republiky.

3 KOORDINACE SLOŽEK INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU

U základních složek IZS jsou zřízena **operační a informační střediska**, kterými jsou operační a informační střediska HZS kraje, operační střediska Policie ČR a operační střediska zdravotnické záchranné služby. Úkolem těchto operačních a informačních středisek (dále jen „OPIS“) je vyhodnocovat přijaté zprávy tísňového volání. Pokud řešení MU náleží do věcné působnosti tohoto střediska, vyžádá si v případě potřeby spolupráci další složky IZS. V případě, že tato MU nenáleží do jeho působnosti, předá přijaté informace OPIS složky, do jejíž kompetence událost spadá. Pokud řešení MU vyžaduje spolupráci více složek IZS, předá informace územně příslušnému OPIS IZS, které zajišťuje součinnost těchto složek. Při řešení MU je nezbytná spolupráce složek IZS, správních úřadů, ale i havarijních a pohotovostních služeb. Pro efektivitu této spolupráce je předem zpracována dokumentace integrovaného záchranného systému.

3.1 Dokumentace složek integrovaného záchranného systému

Dokumentaci IZS zpracovává zejména Ministerstvo vnitra a hasičské záchranné sbory krajů²⁶. Tuto dokumentaci tvoří několik dílčích dokumentů²⁷:

- Poplachové plány IZS,
- havarijní plány kraje a vnější havarijní plány,
- typové činnosti složek IZS při společném zásahu,
- dohody o poskytnutí pomoci,
- dokumentace o provádění odborné přípravy,
- dokumentace zásahové činnosti a statistické přehledy.

3.1.1 Poplachové plány integrovaného záchranného systému

Poplachovým plánem IZS kraje se rozumí požární poplachový plán kraje, který se vydává jako nařízení kraje. Krom poplachového plánu IZS kraje zpracovává

²⁶ §12 odst. 3, zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, Sbírka zákonů České republiky.

²⁷ §14 odst. 1) vyhlášky ministerstva vnitra č. 238/2001 Sb., o některých podrobnostech k zabezpečení IZS, ve znění pozdějších předpisů, Sbírka zákonů České republiky.

Ministerstvo vnitra ústřední poplachový plán IZS. Tyto plány se používají při koordinaci záchranných a likvidačních prací. Použitelnost typu poplachového plánu je závislá na plošném rozsahu MU. Plány jsou uloženy na příslušném operačním a informačním středisku IZS, které jej také pravidelně aktualizuje.

Poplachové plány IZS slouží k:

- Hodnocení MU z hlediska její velikosti, potřeby sil a prostředků k záchranným a likvidačním pracím a z hlediska potřeby koordinace do čtyř stupňů poplachu,
- registraci sil a prostředků složek IZS a nasazení osobní a věcné pomoci, které je možno využít k záchranným a likvidačním pracím v daném území a stupni koordinace,
- povolávání a nasazování složek IZS k záchranným a likvidačním pracím dle vyhlášeného stupně poplachu,
- k vyžadování pomoci sil a prostředků pro postižené území při koordinaci záchranných a likvidačních prací hejtmanem, starostou obce s rozšířenou působností nebo velitelem zásahu.

Obsahem poplachového plánu, který je uložen na územně příslušném OPIS je:

- Spojení na základní a ostatní složky,
- přehled sil a prostředků základních a ostatních složek pro potřeby záchranných a likvidačních prací, jakož i jejich způsob vyrozumění a rozsah povolání v návaznosti na vyhlášeném stupni poplachu,
- způsob povolání a vyrozumění vedoucích složek a členů krizových štábů, právnických a fyzických osob zahrnutých do havarijního plánu kraje nebo do vnějšího havarijního plánu.

Výše uvedené stupně poplachu předurčují potřebu nasazení sil a prostředků pro záchranné a likvidační práce v závislosti na rozsahu a druhu MU a také na úrovni koordinace složek při společném zásahu. V rámci IZS se vyhláší čtyři stupně poplachu. Potřebný stupeň vyhláší velitel zásahu prostřednictvím OPIS. Každý stupeň poplachu se vyhláší na základě splnění předem definovaných podmínek²⁸.

²⁸ zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, Sbírka zákonů České republiky.

3.1.2 Havarijní plány krajů a vnější havarijní plány

Havarijní plány²⁹ jsou předurčeny k podpoře při provádění záchranných a likvidačních prací při řešení MU bez vyhlášení krizového stavu. Jsou sestavovány tak, aby byly využitelné i jako součást krizového plánu. Existují dva typy, havarijní plán kraje a vnější havarijní plán. Jejich struktura je podobná, obsahují informativní část, to znamená popis území a analýzu rizik, a operativní část, kde se jedná o konkrétně rozpracovaný poplachový plán IZS. Složky IZS mají v havarijních plánech vlastní operační plány nazvané plány konkrétních činností, např. zdravotnický traumatologický plán, veterinární pohotovostní plán, policejní plán ochrany veřejného pořádku a další. Havarijní plány tedy tvoří soubory instrukcí nutné pro zvládnutí havárií. Jsou to dokumenty, v nichž jsou uvedeny popisy činností a opatření, které je nutné provést a které povedou k minimalizaci dopadů. Pravidelně se prověřuje znalost a funkčnost těchto plánů. Velká pozornost je věnována také cvičením, aby se prověřila připravenost na zvládnutí případné havárie. Jak havarijní plán kraje, tak také vnější havarijní plán musí být vyhotoven ve dvou vyhotoveních. Jedno se ukládá jako součást krizového plánu kraje sloužící pro jednání bezpečnostní rady kraje a krizového štábu kraje, druhé vyhotovení pak dostane OPIS kraje.

Havarijní plány dělíme na:

- Havarijní plán kraje je dokument, který se zpracovává pro řešení takových MU, které vyžadují vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu. Zpracování tohoto dokumentu náleží do kompetence HZS kraje, přičemž při tvorbě plánu se vychází z analýzy vzniku možných MU a z toho vyplývajících ohrožení území kraje. Dále je také možné využít podklady poskytnuté právníky a fyzickými osobami, ale i dotčenými správci, obecními úřady a jednotlivými složkami IZS. Každá složka, úřad nebo obec, která plní úkoly vyplývající z havarijního plánu kraje, dostane od HZS kraje výpis z plánu pro rozpracování jejich činnosti pro případy vzniku MU.³⁰
- Vnější havarijní plán se zpracovává pro dvě kategorie zařízení, a to pro jaderné zařízení nebo pracoviště se zdrojem ionizujícího záření IV. kategorie, a pro

²⁹ Havarijní plán stanoví jak minimalizovat negativní dopady MU na zdraví člověka, zvířat, životního prostředí a majetku.

³⁰ Rektorič Jaroslav a kol., *Krizový management ve veřejné správě: Teorie a praxe*. 1. vyd., Praha: Ekopress, 2004, ISBN 80-86119-83-1.

objekty a zařízení, u kterých je možný vznik závažné havárie způsobené nebezpečnými chemickými látkami, u nichž je stanovena zóna havarijního plánování. Vnější havarijní plán zpracovává HZS kraje. V případě, že zóna havarijního plánování zasahuje na území více než jednoho správního obvodu obce s rozšířenou působností, plán schvaluje hejtman. Pokud zóna havarijního plánování nepřesahuje hranici jednoho správního obvodu, schválení plánu náleží do kompetence starosty obce s rozšířenou působností. V případě, že zóna havarijního plánování zasahuje na území více krajů, na zpracování plánu se podílí HZS příslušných krajů každý svou poměrnou částí³¹.

3.1.3 Typové činnosti složek integrovaného záchranného systému

Typové činnosti složek IZS při společném zásahu zpracovává a vydává Generální ředitelství HZS a obsahují postupy složek při záchranných a likvidačních pracích s ohledem na druh a charakter MU. Nejdůležitější základní i ostatní složky IZS jsou řízeny kombinací metod přímého a metodického řízení. Cestou sjednocování postupů mohou být interní předpisy jednotlivých složek IZS. U čistě státních organizací a centrálně přímo řízených je omezeně schůdná cesta společných interních předpisů. Tak je řešeno společnými směrnici, např. využívání vrtulníků AČR a Policie ČR pro potřeby lezců-záchranářů složek IZS a dalších záchranářských činností. Společné směrnice ale nelze závazně použít pro samosprávné organizace, občanská sdružení nebo právnické osoby, tedy pro většinu složek IZS. Pro jednotnost při postupu při záchranných a likvidačních pracích byly vytvořeny typové činnosti složek IZS při společném zásahu, které jsou vydávány v katalogu typových činností. Podstatou typových činností je jejich zaměření na nejnižší možnou úroveň, tj. na konkrétní druh MU, pro který je zpracován v tzv. „společném listu složek IZS“ modelový sled záchranných a likvidačních prací a z toho vyplývajících úkolů, které mají složky IZS při zásahu na tuto mimořádnou událost. Pro jednotlivé složky IZS je pak zpracován „list složky“, ve které se složka IZS přihlásí ke splnění jí připadajících úkolů. Tento list je schvalován jednotlivě nejvyšším možným představitelem složky IZS. Celý soubor společného listu a listů jednotlivých složek IZS je pak doplněn tzv. listem velitele zásahu. Prozatím jsou zpracovávány takové typové činnosti, které se vztahují ke

³¹ Rektořík Jaroslav a kol., *Krizový management ve veřejné správě: Teorie a praxe. 1. vyd.*, Praha: Ekopress, 2004, ISBN 80-86119-83-1.

složitým nebo jinak problematickým MU, které se vyskytují velmi zřídka (letecká nehoda) nebo se sice dosud nevyskytly, ale nová rizika moderní společnosti nás k přípravě tohoto opatření nutí.

3.2 Úrovně řízení složek integrovaného záchranného systému

Spolupráci složek IZS a její realizaci dělíme do třech úrovní v závislosti na tom, kdo při provádění záchranných a likvidačních prací má na starosti vlastní koordinaci zásahu.

- Strategická úroveň řízení – koordinuje starosta obce s rozšířenou působností, hejtman kraje nebo Ministerstvo vnitra (prostřednictvím GŘ HZS),
- operační úroveň řízení – koordinuje OPIS IZS,
- taktická úroveň řízení – koordinuje velitel zásahu v místě MU.

3.2.1 Strategická úroveň řízení

Tak zvaná strategická koordinace záchranných a likvidačních prací představuje přímé zapojení starosty obce s rozšířenou působností, hejtmana kraje nebo Ministerstva vnitra. Tato situace nastává v případě kdy o jejich spolupráci a koordinaci požádá velitel zásahu.

Účelem **strategické úrovně** je:

- Zapojení sil a prostředků veřejné správy ve prospěch záchranných a likvidačních prací a ochrany obyvatelstva,
- stanovení priorit záchranných a likvidačních prací,
- zabezpečení materiálních a finančních podmínek pro činnost složek IZS,
- zajištění návaznosti záchranných a likvidačních prací s opatřeními pro řešení krizových stavů.

Úloha obce s rozšířenou působností a kraje:

V případě úrovně kraje a státu může tato situace nastat automaticky a to v případě vyhlášení nejvyššího stupně poplachu podle poplachového plánu IZS. Poté je pouze na uvážení hejtmana a ministra zda koordinaci nad mimořádnou událostí převezmou. Ke svému rozhodování využívají jako pracovní orgán krizové štáby. **Koordinace záchranných a likvidačních prací** probíhá přímo v terénu za osobní účasti určených osob, nebo z pracoviště OPIS IZS, které je pro tyto účely vybaveno vlastním prostorem anebo s využitím vlastních prostor pro krizové štáby obcí s rozšířenou působností nebo krajských úřadů.

Úloha ministerstva vnitra:

K ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací přistupuje Ministerstvo vnitra prostřednictvím Generálního ředitelství HZS ČR a to v případech kdy je o to požádáno velitelem zásahu, nebo obcí s rozšířenou působností, nebo hejtmanem a v případě potřeby při mezinárodní spolupráci ministerstvo zahraničních věcí. V případě, že nastane a je vyhlášen krizový stav mohou o koordinaci rozhodnout také orgány ústřední úrovně jako například ústřední krizový štáb, ministr vnitra nebo ústřední povodňová komise.

3.2.2 Operační úroveň řízení

Jedná se o úroveň OPIS základních složek IZS, kdy OPIS HZS krajů jsou současně OPIS složek IZS. Zajišťují obsluhu linek tísňového volání a jsou pro každého občana místem, kde může přivolat pomoc v nouzi. OPIS generálního ředitelství HZS ČR má mezi středisky koordinační roli. OPIS může požadovat uveřejnění informací ve sdělovacích prostředcích, ovládá systémy varování a vyrozumění pro obyvatelstvo a je spojovým uzlem mezi místem zásahu a třetí řídicí úrovní. Zde je také svedena tísňová linka 112 určená pro ohlášení jakékoliv tísně pro občany z cizích zemí. Mezi základní úkoly OPIS patří tedy především příjem a vyhodnocování informací o MU, dále v případě potřeby zabezpečuje vyrozumění základních i ostatních složek IZS a vyrozumění příslušných orgánů podle dokumentace IZS, povolává a nasazuje síly a prostředky HZS, jednotek PO a dalších složek IZS podle poplachového plánu nebo podle požadavků velitele zásahu. Při tom dává pozor, aby uvedené požadavky nebyly v rozporu s rozhodnutím příslušného HZS, hejtmana nebo Ministerstva vnitra při jejich koordinaci. OPIS může vyžadovat osobní a věcnou pomoc podle požadavků velitele zásahu a při nebezpečí z prodlení může provést varování obyvatelstva na ohroženém území. Po celou dobu zásahu udržuje spojení s operačními středisky základních složek a s ostatními složkami, s místy zásahu a s krizovými štáby. Prostřednictvím OPIS IZS také hejtman kraje a starosta obce s rozšířenou působností jsou při své koordinaci záchranných a likvidačních prací povinni předávat Ministerstvu vnitra zprávy o MU a také si mohou vyžadovat pomoc.

3.2.3 Taktická úroveň řízení

Za koordinaci složek při společném zásahu v místě nasazení složek IZS zodpovídá velitel zásahu. Tím se zpravidla stává velitel jednotky požární ochrany s právem přednostního velení, případně vedoucí zasahujících sil a prostředků té složky, která v místě zásahu provádí převažující činnost. Velitel zásahu je při provádění záchranných a likvidačních pracích oprávněn mimo jiné zakázat vstup neoprávněným osobám na místo MU, vyzvat právnické nebo fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci, zřídit štáb velitele zásahu jako svůj výkonný orgán, rozdělit místo zásahu na sektory a stanovit jejich velitele. **Velitel zásahu** podle závažnosti MU vyhláší odpovídající stupeň poplachu podle poplachového plánu IZS.

Štáb velitele zásahu si zřizuje velitel zásahu jako svůj výkonný orgán. Má několik členů, z nichž nejdůležitější je náčelník štábu. Ten odpovídá za činnost celého štábu, zastupuje velitele zásahu v době jeho nepřítomnosti a v místě zásahu zajišťuje styk s veřejností. Další členové mají za úkol zabezpečit spojení mezi jednotkami IZS a operačním střediskem v místě zásahu, zajistit součinnost složek IZS, zorganizovat materiální zabezpečení jednotek. Dalším možným úkolem člena štábu je analýza situace za účelem přípravy rozhodnutí velitele zásahu³². Jak je uvedeno výše, velitel zásahu může rozdělit místo zásahu v případě potřeby na jednotlivé sektory. Základním předpokladem úspěchu u velkých zásahů je totiž udržení organizovanosti činnosti záchranářů. Například u zásahu, kde uniká nebezpečná látka, je vhodné rozdělit místo zásahu na nebezpečnou zónu a vnější zónu, kdy v nebezpečné zóně se mohou pohybovat jen záchranáři vybavení ochrannými prostředky. Dalším možným dělením je rozdělení na prostor pro odpočinek jednotek, úložiště zraněných, heliport pro přistávání vrtulníků a podobně.

³² Hanuška Zdeněk, Skalská, Květoslava, Dubský Milan, *IZS a požární ochrana Modul I.*, Praha MV - generální ředitelství HZS ČR, 2010, ISBN 978-80-86640-59-4.

4 SPOLUPRÁCE SLOŽEK INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU PŘI LETECKÝCH NEHODÁCH V KARLOVARSKÉM KRAJI

4.1 Charakteristika Karlovarského kraje

Karlovarský kraj se nachází na západě území České republiky a vznikl rozdělením kraje Západočeského na Plzeňský a Karlovarský. Na severu a západě uzavírá území republiky státní hranicí s Německem, na východě sousedí s Ústeckým krajem a na jihu s krajem Plzeňským. Jeho rozloha je 3314 km², což činí 4,25% rozlohy České republiky. Z plochy kraje je 43,1 % pokryto lesy. Karlovarský kraj s pouhými třemi okresy patří mezi nejmenší s celkovým počtem 309 000 obyvatel. Karlovarskému kraji to však nijak neubírá na jeho významu. Je zde rozvinutý průmysl, nalezneme zde jedinečné přírodní scenérie, ale především je Karlovarský kraj jako kraj lázní. Mezi nejznámější patří Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, či Kynžvart. Jejich světový věhlas sahá do dávné minulosti. Karlovarský kraj je také znám věhlasným filmovým festivalem, který se každoročně pořádá v Karlových Varech a kterého se zúčastňují předně osobnosti světové kinematografie. Neméně známá je v Karlovarském kraji i výroba porcelánu, minerální vody Mattoni či Becherovky. I když hlavním cílem návštěvníků Karlovarského kraje jsou lázeňská místa, existuje řada dalších atraktivních cílů, jako jsou významná historická jádra měst - Cheb, Loket, Jáchymov, Ostrov a Horní Slavkov.

Kromě lázeňského cestovního ruchu nabízí Karlovarský kraj i dostatečnou nabídku kulturních míst, množství pravidelně se opakujících společenských akcí jako je mezinárodní filmový festival, kam se sjíždějí známé osobnosti z celého světa. Karlovarský kraj nabízí řadu historických památek hrady a zámky, přírodních zajímavostí, rezervací, parků a pohádkové přírody. V zimě vám Karlovarský kraj nabídne zimní radovánky na běžeckých upravených trasách, nebo můžete navštívit některé z horských středisek sjezdového lyžování a poznat tak i nejvyšší bod Krušných hor, kterým je hora Klínovec (1244 m n. M.). Karlovarský kraj vám v létě nabídne odpočinek, ať už na kole či pěšky v horách a lesích. Celé území Karlovarského kraje je protkáno sítí značených turistických cest a cyklostezek, které návštěvníky provedou atraktivními místy, jak historického, tak i přírodovědného charakteru. Karlovarský kraj má svou jedinečnost a to jsou termální a minerální léčivé vody. Nejvýznamnějšími

historickými osobnostmi karlovarského kraje je rodina Becherů (Karlovarská Becherovka - bylinný likér), Jan Jiří Pupp (Johann Georg Pupp) majitel grandhotelu Pupp, celosvětově uznávaná významná kulturní památka Karlovarského kraje je relikviář sv. Maura - jedna z nejcennějších památek v Evropě. Významná přírodní lokalita karlovarského kraje je chráněná krajinná oblast Slavkovský les, SOOS - přírodní rezervace s bahenními sopkami a vývěry plynů.

Asi 10 km od centra Karlových Varů se nachází **mezinárodní letiště**. Pro cestu do města můžete využít linky městské hromadné dopravy. Díky poloze v blízkosti silnice 1/6 spojující Prahu a Karlovy Vary, je letiště dobře dostupné i při cestě autem. První travnaté letiště bylo v místní části Olšová Vrata vybudováno již v roce 1929. Vůbec první pravidelnou linkou bylo spojení Praha – Mariánské Lázně – Karlovy Vary. Odbavovací hala byla uvedena do provozu v roce 1933, na svou dobu měla velmi moderní architekturu. Počet linek se postupně rozšiřoval až na 11. Během války převzala letiště Karlovy Vary Německá armáda. Válečnými událostmi vážně poškozené letiště obnovilo provoz v roce 1946. Od roku 1960 se letiště díky vybudování pevné přistávací dráhy začalo rychle rozvíjet. V rekordním roce 1978 mělo letiště Karlovy Vary šest pravidelných linek denně a 50 tisíc odbavených cestujících.

V současnosti má letiště k dispozici nově vybudovaný terminál, který slouží cestujícím při příletu i odletu. Aby letiště vyhovělo podmínkám Schengenu, musela na něm proběhnout rozsáhlá rekonstrukce. V první etapě byl modernizován původní terminál, následovala výstavba nové dvoupatrové odbavovací haly, která byla uvedena do provozu v roce 2009. Přibylo rychlé občerstvení, duty-free obchody a také vyhlídková terasa. V současné době nabízí letiště Karlovy Vary pravidelné linky do 8 měst, 4 z nich se nachází v Rusku.

4.2 Příprava složek integrovaného záchranného systému v Karlovarském kraji

Přípravu na MU, provádění záchranných a likvidačních prací zajišťují na území Karlovarského kraje dle zákona o IZS orgány kraje. **Krajský úřad Karlovarského kraje** za tímto účelem usměrňuje IZS na úrovni kraje³³. Výše uvedené úkoly orgánů

³³ § 10 odst. 1 až 4 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, Sbírka zákonů České republiky.

kraje plní HZS Karlovarského kraje³⁴. V rámci HZS Karlovarského kraje zabezpečuje tyto úkoly odborný úsek IZS a operačního řízení.

Složky IZS v Karlovarském kraji spolupracují jak v oblasti přípravy na MU, tak i při jejich vlastním řešení. Spolupráce probíhá dle potřeby na všech úrovních řízení. Oblast přípravy na MU a součinnost složek při řešení MU je prověřována každodenní zásahovou činností a to **zejména na operační (součinnost OPIS) a na taktické úrovni řízení (součinnost jednotek)**. Pro účely zdolávání mimořádných událostí je zaměřena také odborná příprava, která probíhá mezi jednotlivými složkami a hlavním koordinátorem této přípravy je HZS Karlovarského kraje. Hlavním zaměřením je seznámení se s vymezením práv a povinností jednotlivých subjektu a složek IZS, již při přípravě a poté zejména při realizaci řešení následků MU. Patří k nim zejména dokumentace IZS, ale také opatření v oblasti krizové komunikace a zveřejňování tísňových informací, jakož i financování opatření IZS a nákladů spojených s realizací osobní a věcné pomoci ze strany právnických a fyzických osob. Jako součást přípravy na realizaci řešení následků MU bylo také připravováno a poté realizováno taktické cvičení složek IZS na leteckou havárii způsobenou pádem letadla na území Karlovarského kraje. K této problematice byla věnován dostatečný čas a pozornost na teoretické úrovni ve fázi přípravy taktického cvičení, tak poté zejména byl kladen důraz na spolupráci zainteresovaných složek IZS při vlastní realizaci samotného taktického cvičení.

Odborná příprava základních složek IZS je prováděna na základě předem připravených plánů pro tyto složky. HZS Karlovarského kraje plní úkoly vycházející z platné právní legislativy, kterou je mu svěřena koordinační úloha v případě přípravy na MU. Dále plní úkoly Ministerstva vnitra, orgánů kraje a obcí s rozšířenou působností v oblasti IZS a v ochraně obyvatelstva. Tímto tak poskytuje orgánům kraje a obcí s rozšířenou působností určitý „servis“ pro případ, kdy hejtman nebo starosta obce s rozšířenou působností převezmou koordinaci záchranných a likvidačních prací.

Dále v oblasti odborné přípravy probíhá dvakrát do roka součinnostní instruktážně metodické zaměstnání, kdy garantem je zpravidla HZS Karlovarského kraje. Ten v oblasti přípravy spolupracuje z dalšími základními složkami IZS, které mají dislokaci na území kraje. Zaměření je vždy koncipováno do dvou základních částí. První část je zaměřená na legislativní změny, které proběhly v průběhu uplynulého období, a

³⁴ §10 odst. 5 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, Sbírka zákonů České republiky.

v druhé části jsou probírány zejména podklady pro zpracovávání taktických cvičení, které probíhají každý rok v různých lokalitách Karlovarského kraje.

Každá ze základních složek IZS v Karlovarském kraji si pak periodickou odbornou přípravu řídí dle vlastních vnitřních nařízeních. Jednotlivé složky zpracovávají plán školení a výcviku na daný kalendářní rok, témata odborné přípravy jsou zpravidla zaměřené na aktuální situaci, především dle typů událostí v přímé souvislosti s ročním obdobím. Témata se školí formou taktických či prověřovacích cvičení. Není výjimkou, kdy na cvičení prováděna formou taktické i prověřovací činnosti, jsou přizvány i jednotky ostatních složek. A to například jako lektori, ale i jako cvičící složky.

Na začátku roku 2013 uzavřel HZS Karlovarského kraje dohodu se ZZS Karlovarského kraje o vzájemné odborné přípravě. Na základě této dohody se obě složky zavázaly v každém roce organizovat společnou odbornou přípravu v oblasti novinek legislativních změn a nových postupů, především pak v oblasti praktických výcviků. První tyto praktické výcviky již mají obě složky za sebou. Jednalo se o nácvik zásahu při dopravních nehodách a stěžejním tématem výcviku bylo vzájemné poznání věcného vybavení, tedy detailní seznámení hasičů s prostředky pro záchranu lidských životů v sanitkách záchranářů a naopak zdravotníci prakticky zkoušeli činnosti hasičů se speciálním vybavením pro vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel.

V součinnosti s jednotkou PO karlovarského letiště pak složky IZS v kraji dvakrát do roka absolvují instruktážně metodické zaměstnání, zaměřené na problematiku letištního provozu.

PRAKTICKÁ ČÁST

Za účelem sjednocení postupu při přípravě a provedení společného efektivního zásahu složek IZS, bylo na základě organizačních změn provedených u společnosti Letiště Karlovy Vary s.r.o, zejména ve vztahu ke změně kategorie jednotky PO z kategorie JPO V Sboru dobrovolných hasičů podniku na kategorii JPO IV Hasičský záchranný sbor podniku určeno, že na tento prostor bude provedeno taktické cvičení složek IZS a orgánů podílejících se na provádění záchranných a likvidačních prací při letecké havárii na území Karlovarského kraje. Každá ze cvičících složek měla předem stanovené rozehry a výchozí situace pro svou činnost. Náklady na cvičení IZS byly hrazeny z rozpočtů subjektů účastnících se cvičení. Výchozí dokumentací pro provedení taktického cvičení byl Pohotovostní plán Letiště Karlovy Vary, Nařízení Karlovarského kraje č. 1/2006, kterým se stanoví Požární poplachový plán Karlovarského kraje a poté zejména Typová činnost složek IZS při společném zásahu – STČ 04/IZS – Letecká nehoda č. j. 1292-8/IZS-2005. Před uskutečněním tohoto cvičení také proběhl odborný seminář k seznámení s průběhem cvičení a k seznámení cvičících s problematikou leteckých nehod.

5 PŘÍPADOVÁ STUDIE

5.1 Plán provedení cvičení

Taktické cvičení jednotek PO bylo určeno k ověření schopností velitelů jednotek PO a štábu řídit jednotky PO a k ověření znalosti území, pro které byla jednotce PO s územní působností stanovena územní působnost a provádí se za účelem přípravy jednotek PO nebo štábů na zdolávání požárů nebo záchranné práce při mimořádných událostech³⁵. Jde především o cvičení zaměřená na taktickou úroveň řízení zásahů jednotek PO. Taktická cvičení organizují velitelé jednotek PO v souladu s ročním plánem pravidelné odborné přípravy³⁶. IZS je určeno k ověření přípravy složek IZS a orgánů, podílejících se na provedení a koordinaci záchranných a likvidačních prací při MU.

Účelem taktického cvičení bylo prakticky procvičit stěžejní činnosti orgánů a složek IZS při plnění úkolů stanovených pro jednotlivé etapy cvičení. Cíle cvičení byly rozděleny do třech úrovní kdy:

- Na strategické úrovni bylo stanoveno provést nácvik činnosti krizových štábů při řešení MU v prostoru letiště.

Cvičícími orgány byly určeny:

- Krizový štáb Karlovarského kraje.
- Krizový štáb města Karlovy Vary.
- Řídící štáb Letiště Karlovy Vary.
- Štáb HZS Karlovarského kraje.
- České aerolinie a.s.
- Na operační úrovni bylo stanoveno prověřit postup při předávání informací o MU mezi místem zásahu a krizovými štáby.

Cvičícími byly určeny:

- OPIS HZS Karlovarského kraje.
- OPIS ZZS Karlovarského kraje.
- OPIS Policie ČR okresu Karlovy Vary.
- Dispečink hasičské bezpečnostní služby Letiště Karlovy Vary.

³⁵ §17 odst. 2, zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, Sbírka zákonů České republiky.

³⁶ §39 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb., Sbírka zákonů České republiky.

- Řídící věž letového provozu Letiště Karlovy Vary.
- Na taktické úrovni bylo stanoveno provést nácvik součinnosti složek IZS při provádění záchranných a likvidačních prací.
- České aerolinie, a.s.
- ZZS Karlovarského kraje.
- Policie České republiky.
- Kriminologický ústav Praha Policie ČR.
- Referát cizinecká a pohraniční Policie České republiky.
- Ústav pro zjišťování příčin leteckých nehod.
- Ústav soudního lékařství Ministerstvo zdravotnictví.
- 154. Záchranný prapor Armády České republiky.
- Jednotky PO předurčené poplachovým plánem IZS ve 3. stupni poplachu na objekt letiště Karlovy Vary

5.2 Realizace případové studie

5.2.1 Strategická úroveň provedení nácviku činnosti krizových štábů při řešení MU v prostoru letiště

Rozsah 1. etapy cvičení a způsob provedení:

- Organizace svolání cvičících štábů a dosažení pohotovosti na pracovišti,
- realizace součinnosti mezi cvičícími štáby při organizaci a řízení záchranných a likvidačních prací obětem MU.

Účel:

- Provéřit reálnost dokumentace pro svolání štábů cvičících subjektů a v reálném čase provést svolání zařazených členů,
- v reálném čase provést zřízení pracoviště krizového štábu, prověřit personální obsazení a úplnost zpracované dokumentace,
- navázat součinnost se štáby ostatních cvičících subjektů,
- prověřit odbornou připravenost cvičících členů krizových štábů,
- navázat součinnost se štáby ostatních cvičících subjektů,
- aktuálně a fundovaně reagovat na podehrávané situace.

Cíl:

- Provéřit akceschopnost krizových štábů při vyhlášení MU a připravenost k přijetí adekvátních řešení,

- procvičit schopnost krizových štábů podílet se na své řídicí úrovni, na zdolávání mimořádných událostí velkého rozsahu.

Místo provedení:

- Pracoviště krizových štábů cvičících subjektů.

Tabulka č. 1 dislokace krizových štábů

SLOŽKA	DISLOKACE	TECHNIKA	POČET OSOB
Krizový štáb Karlovarského kraje.	Krajský úřad Karlovarského kraje.	PC, dokumentace krizového štábu, spojovací technika,	18
Krizový štáb města Karlovy Vary.	Magistrát města Karlovy Vary.		17
Řídicí štáb Letiště Karlovy Vary.	Letiště Karlovy Vary.		9
Krizový štáb HZS Karlovarského kraje (skupina Nasazení S a P)	HZS Karlovarského kraje.		4

Zdroj: autor práce, 2014, vlastní řešení

Organizace a způsob provedení úkolů:

Rozehra č. 1

„Před havárií letadla žádal kapitán o „Full emergency“. V době posledního kontaktu s letadlem bylo na palubě letadla typu Airbus A320 160 cestujících včetně posádky, množství paliva v době přistávacího manévru 15 000 kg.

Letadlo přistálo na RWY. V důsledku závady na předním podvozku došlo v době přistání k jeho destrukci a letadlo zůstalo stát na RWY (místo vzniku letecké nehody). Byl vyhlášen III. stupeň poplachu IZS. Na místě nehody zatím nešlo blíže určit dopady havárie. Byl zřejmý velký počet mrtvých a těžce raněných osob. Po havárii uniklo velké množství paliva.

Rozehra č. 2

„Před havárií žádal kapitán letadla o „Full emergency“. V době posledního kontaktu s letadlem bylo na palubě společnosti Air Karlovy Vary typu Airbus A320 160 cestujících včetně posádky, množství paliva v době přistávacího manévru 15 000 kg.

Letadlo přistálo na RWY. V důsledku závady na předním podvozku došlo v době přistání k jeho destrukci a letadlo zůstalo stát na RWY (vznik letecké nehody). Byl vyhlášen III. stupeň poplachu IZS. Na místě nehody zatím nešlo blíže určit dopady havárie. Byl zřejmý velký počet mrtvých a těžce raněných osob. Po havárii uniklo velké množství paliva.

K řešení havárie z úrovně ORP byl již svolán KŠ města Karlovy Vary.

Učební úkoly pro štáby:

- Přijmout informaci o vzniku letecké nehody, vyhodnotit ji a prověřit dosažitelnost členů krizového štábu,
- v reálném čase provést svolání krizového štábu,
- dosáhnout ve stanoveném čase pohotovosti pracoviště krizového štábu,
- přijmout adekvátní rozhodnutí k podehrávaným situacím.

Krizové štáby cvičily samostatně dle vlastní dokumentace schválené vedoucími krizových štábů. Plány provedení krizových štábů byly součástí celkové dokumentace o provedení taktického cvičení. Účelem této dokumentace bylo zabezpečit koordinovaný postup HZS Karlovarského kraje ve vazbě na činnosti cvičících štábů v souladu s výše uvedenými plány provedení.

Tabulka č. 2 úkoly krizových štábů

Poř. čís.	čas	Organizační opatření	
1.	7:15	Řídící cvičení, vedoucí skupiny nasazení S a P	Zaujetí pracoviště na OPIS HZS Karlovarského kraje.
2.	9:00 až 12:30	Řídící cvičení, vedoucí skupiny nasazení S a P	Skupina bude přítomna na pracovišti na OPIS k součinnosti pracovním skupinám krizových štábů.

Poř. čís.	čas	Obsah úkolu	
1.	07:20	Řídící	Zahájit I. část cvičení.
2.	07:30	Operační důstojník	Informuje primátorku města Karlovy Vary (vedoucí KŠ města) o vzniku závažné havárie na Letišti v Karlových Varech (viz. Rozehra č. 1).
3.	07:45	OPIS	Přijetí pokynu od vedoucího KŠ města Karlovy Vary (nebo od pověřené osoby) k zabezpečení svolání KŠ města.
4.	07:46	OPIS	Zahájení vyrozumění KŠ města v rozsahu stanoveným vedoucím KŠ (systémem AMDS).
5.	07:50	Operační důstojník	Předání informace primátorce o výsledku vyrozumění KŠ města.
6.	08:00	Operační důstojník	Informuje hejtmana Karlovarského kraje (vedoucí KŠ kraje) o vzniku závažné havárie na Letišti v Karlových Varech (viz. Rozehra č. 2).
7.	08:15	OPIS	Přijme pokyn od vedoucího odboru kanceláře hejtmana k zabezpečení svolání KŠ kraje dle seznamu, který bude přílohou přijaté zprávy.
8.	08:20	OPIS	Zahájení vyrozumění KŠ kraje v rozsahu stanoveným pověřenou osobou vedoucím KŠ (systémem AMDS).
9.	08:45	Operační důstojník	Předání informace o výsledku vyrozumění KŠ kraje tajemníkovi KŠ na elektronickou adresu

Zdroj: autor práce, 2014, vlastní řešení

Učební úkoly pro skupinu vyhodnocení cvičení:

- Vyhodnocení organizace svolání členů krizového štábu v souladu se zpracovanou dokumentací,
- vyhodnocení splnění úkolů zprovoznění pracoviště krizového řízení.

Materiálně technické zabezpečení:

- Dokumentace krizového štábu,
- výpočetní technika,
- spojovací technika.

5.2.2 Operační úroveň při předávání informací o MU mezi místem zásahu a krizovými štáby

Rozsah 2. etapy cvičení a způsob provedení:

- Soustředění sil a prostředků složek IZS v prostoru Letiště Karlovy Vary v rozsahu II. stupně poplachu.
- Zajištění evakuace cestujících posádkou letadla a zajištění kritického prostoru letadla jednotkami PO.
- Zajištění záchrany cestujících a posádky letadla složkami IZS a zajištění kritického prostoru letadla jednotkami PO.

Účel:

- Provéřít přenos informací o MU podle „Pohotovostního plánu Letiště Karlovy Vary“ a ověřit reálnost vyplývajících organizačních opatření,
- ověřit dobu a časový sled soustředění sil a prostředků složek IZS v prostoru letiště Karlovy Vary v rozsahu II. stupně poplachu,
- prověřit zajištění regulace dopravy a navedení příjíždějících sil a prostředků složek do prostoru letiště,
- provedení nácviku evakuace osob posádkou letadla,
- nácvik aktivace krizového centra provozovatele letadla,
- metodické seznámení s taktikou postupu složek IZS při záchranně a evakuaci cestujících z prostoru letadla,
- nácvik součinnosti složek IZS při záchranně a evakuaci osob z prostoru letadla,
- nácvik zajištění kritického prostoru letadla jednotkami PO,
- nácvik třídění velkého počtu raněných jednotkami PO metodou START,

- nácvik používání metod improvizovaného transportu zraněných bez použití nosítek,
- nácvik činnosti v prostoru pro poskytnutí zdravotní péče osob postižených mimořádnou událostí,
- nácvik aktivace krizového centra pro cestující v prostoru letiště,
- nácvik zapojení posttraumatického intervenčního týmu při poskytování psychologické pomoci.

Cíl:

- Soustředění sil a prostředků složek IZS v prostoru Letiště Karlovy Vary v rozsahu II. stupně poplachu IZS v reálném čase,
- zajištění evakuace a záchrany cestujících z paluby letadla.

Místo provedení:

Areál Letiště Karlovy Vary - vzletová a přistávací dráha letiště.

Tabulka č. 3 nasazení složek IZS

SLOŽKA	DISLOKOCE	TECHNIKA	POČET OSOB
ČSA a.s.	Praha	Airbus A 320	14
Letiště Karlovy Vary s.r.o.	Jednotka HZS podniku Letiště Karlovy Vary	2x CAS-32 1x VEA 1x TA -1	6
	Technický personál	7x vozidlo tech.zabezpečení	15
Řízení letového provozu	Věž letiště Karlovy Vary	1x os.automobil	2
HZS Karlovarského kraje	Stanice Karlovy Vary	CAS 24 SCANIA CAS 32 T-815	8
	Stanice Sokolov	CAS 32 T-815	4
Policie ČR	Okresní ředitelství Karlovy Vary	4 x vozidlo PČR	10
Cizinecká a pohraniční Policie	Letiště Karlovy Vary	2x vozidlo	10
Vojenská hasičská jednotka	Hradiště	CAS-32 T-815	4
Jednotky PO SDH obcí	Stružná	CAS 24 S-706	4
	Ostrov	CAS 24 – L 101	4
	Chodov	CAS 24 – T-815	4
	Hájek	CAS-24 S-706	4
	Tašovice	CAS-24 L-101	4
ZZS Karlovarského kraje	Karlovy Vary	9 x vozidla RLP,RZP, 3 x vozidla DRNR, 2 x osobní vozidla, 1 x štábní vozidlo, 1 x kontejner.	43
	Ostrov		
	Toužim		
	Cheb		
	Aš		
	Mariánské Lázně Sokolov		

	Kraslice		
154. Záchraný prapor Armády ČR Rakovník	Rakovník	4xT-815, 2x PV3S, 1x Landrover, 1x Avie	25
Občanské sdružení ADRA	Karlovy Vary	1x vozidlo	4

Zdroj: autor práce, 2014, vlastní řešení

Organizace a způsob provedení úkolů:

I. Soustředění sil a prostředků složek IZS v prostoru Letiště Karlovy Vary v rozsahu II. stupně poplachu.

Rozehra č. 1

„Na základě informací z letadla – žádost o „Full emergency“ - vyhlásit plnou pohotovost na RWY (určená dráha pro cvičení), předány doplňující informace - Letadlo letecké společnosti typu Airbus A320 počet cestujících 80 + posádka, množství paliva 15 000 kg, prodloužení času přistání nebylo možné, čas přistání byl stanoven do 8 minut.

Učební úkoly pro nasazené složky IZS:

- Zajištění regulace příjezdu složek IZS do prostoru letiště,
- zajištění regulace pohybu vozidel a vstupu osob v prostoru letiště,
- zajištění místa cvičení proti vstupu nepovolaných osob.

Tabulka č. 4 úkoly a činnost řídicího důstojníka a cvičících

Poř. čís.	čas	Organizační opatření	
1.	14.00	Řídící + týlová skupina	Příprava prostoru cvičení.
2.	17.30	Řídící	Provedení brífinku řídicího cvičení s vedoucími složek a pozorovateli.

Poř. čís.	čas	Obsah úkolu – činnost řídicího a cvičících	
1.	18.00	Řídící	Zahájit I. část cvičení. – přečte text Rozehry č. 1. (pokyn bude předán řídicí věži)
2.	18.05	LETIŠTĚ věž TWR	Nahlásit mimořádnou událost na KOPIS (Vyhodnocení zprávy a přenos informací bude provedeno v reálném čase podle pohotovostního plánu Letiště). - Provést informování obcí, spadajících do krizové oblasti letiště o MU Andělská Hora, Březová, Bochov, Karlovy Vary, Kolová, Píla, Stružná.

3.	18.10	OPIS	Vyhodnotit zprávu o MU a předat informaci na operační středisko Policie ČR a dispečink ÚZZS Karlovarského Kraje. Vyhlásit jednotkám HZS KK KV a SO a SDH obcí Stružná, Ostrov, Chodov, Hájek a Tašovice druhý stupeň poplachu kraje.
4.	18.10 až 18.30	OPIS Policie ČR	Převzít zprávu, vyhodnotit a vydat pokyn hlídkám Policie ČR KV k přesunu do prostoru letiště.
5.	18.30 až 19.15	Policie ČR a RCPP	Zajistit regulaci dopravy v místě soustředění podle pohotovostního plánu Letiště.
6.	18.10	OPIS ZZS	Převzít zprávu, vyhodnotit a vydat pokyn posádkám ÚZZS KV, Ostrov, Toužim, Cheb, Aš, M. Lázně, Sokolov a Kraslice k přesunu do prostoru letiště.
7.	18.30 až 19.15	Jednotky HZS KK, SDH obcí, Policie ČR a ÚZZS KKV	Přesunout jednotky do prostoru Letiště: po trase ⇒ místo dislokace ⇒ Letiště K. Vary ⇒ po hlavní příjezdové komunikaci bránou Totál, vyčkávací stanoviště, betonová plocha u pojezdové dráhy ⇒ stojánka pro všeobecné letectví.
8.	18.15 až 19.30	Řídící + cvičící	Soustředit cvičící na shromážděním v prostoru letiště: - zajistí velitelé cvičících složek
9.	19.30	Řídící + cvičící	Ukončit I. část cvičení: - vyhodnotit splnění učebních úkolů

Zdroj: autor práce, 2014, vlastní řešení

Učební úkoly pro skupinu vyhodnocení cvičení:

- Vyhodnocení provedení nácviku evakuace osob posádkou letadla,
- vyhodnocení nácviku součinnosti složek IZS při záchraně a evakuaci osob z prostoru letadla,
- vyhodnocení provedení zajištění kritického prostoru letadla jednotkami PO.

II. Zajištění evakuace cestujících posádkou letadla a zajištění kritického prostoru letadla jednotkami PO.

Rozehra č. 2

„Na základě informací z letadla – žádost o „Full emergency“ - vyhláší plnou pohotovost na RWY (určená dráha pro cvičení), předány doplňující informace - Letadlo letecké společnosti typu Airbus A320, počet cestujících 80 + posádka, množství paliva 15 000 kg, prodloužení času přistání nebylo možné, čas přistání byl stanoven do 8 minut. Letadlo přistálo na RWY. V průběhu přistání nedošlo k letecké nehodě. Vzhledem k nebezpečí vzniku požáru na palubě letadla bylo nutné provést neprodleně evakuaci 80 cestujících. V důsledku poruchy systému nebylo možné provést vyložení skluzů a otevření nouzových východů. Bylo nutné provést evakuaci pomocí schodů. Evakuaci zajišťoval palubní personál.

Učební úkoly pro nasazené složky IZS:

- Navázání kontaktu mezi velitelem zásahu a kapitánem letadla,
- záchrana osob na palubě letadla a jejich transport do prostoru pro poskytnutí zdravotní péče,
- zajištění kritického prostoru letadla jednotkami PO.

Tabulka č. 5 úkoly nasazených složek IZS

Poř. čís.	čas	Organizační opatření	
1.	19:30	Řídící	Instruktáž techniků ČSA pro vybrané členy zasahujících složek a figuranty se souvisejícími instrukcemi pro zajištění maximální ochrany letadla před jeho poškozením.
2.	19:45	Airbus 320	Přistání letadla.
3.	20:30	Řídící	Instruktáž techniků ČSA pro vedoucí složek s praktickým seznámením s letadlem a možnými riziky při provádění zásahu.
4.	21:00	Řídící + týlová skupina	Osazení letadla cestujícími (80 figurantů z jednotek SDH obcí) pro zajištění nácviku evakuace cestujících posádkou letadla.

Poř. čís.	čas	Obsah úkolu – činnost řídicího a cvičících	
1.	21:15	Řídící – kapitán letadla	Zahájit II. část cvičení.
2.	21:20	Jednotky PO	Provést nácvik zajištění kritického prostoru letadla (do výchozího postavení). - navázání kontaktu s kapitánem letadla - jednotka SDH podniku Letiště KV a jednotka HZS kraje
3.	21:20	Řídící – kapitán letadla	Vydat pokyn k provedení evakuace cestujících z letadla.
4.	21:20 až 21:30	Cestující	Realizovat evakuaci: - řídit se pokyny palubního personálu, - opustit palubu letadla, - shromáždit evakuované v prostoru soustředění.
5.	21:30	Řídící	Ukončit II. část cvičení: - vyhodnotit splnění učebních úkolů (Po evakuaci všech cestujících)

Zdroj: autor práce, 2014, vlastní řešení

Učební úkoly pro skupinu vyhodnocení cvičení:

- Vyhodnocení provedení nácviku evakuace osob posádkou letadla,

- vyhodnocení nácvičku součinnosti složek IZS při záchraně a evakuaci osob z prostoru letadla,
- vyhodnocení provedení zajištění kritického prostoru letadla jednotkami PO.

III. Zajištění záchrany cestujících a posádky letadla složkami IZS a zajištění kritického prostoru letadla jednotkami PO.

Rozehra č. 3

„Na základě informací z letadla – žádost o „Full emergency“ – byla vyhlášena plnou pohotovost na RWY (určená dráha pro cvičení), předány doplňující informace - Letadlo letecké společnosti typu Airbus A320, počet cestujících 80 + posádka, množství paliva 15 000 kg, prodloužení času přistání nebylo možné, čas přistání byl stanoven do 8 minut. Letadlo přistálo na RWY. V důsledku závady na předním podvozku došlo v době přistání k jeho zlomení a letadlo zůstalo stát na RWY (vznik letecké nehody). Po přistání se na palubě nacházelo 80 zraněných osob. V důsledku poruchy systému nebylo možné provést vyložení skluzů a otevření nouzových východů. Bylo nutné provést evakuaci pomocí schodů. Řízení záchrany neprováděl palubní personál.

Učební úkoly pro nasazené složky IZS:

- Poskytnutí odborné přednemocniční neodkladné péče zraněným v prostoru pro poskytnutí zdravotní péče,
- zajištění týlového prostoru složek IZS.

Tabulka č. 6 úkoly nasazených složek IZS

Poř. čís.	čas	Organizační opatření	
1.	18:00	Řídící + týlová skupina	Zřízení prostoru pro poskytnutí zdravotní péče (stany).
2.	19:00	Řídící + figuranti	Označení cestujících cedulkami s diagnózou traumatu (30 - lehká zranění, 20 - středně těžká zranění, 10 - těžká zranění, 20 - bez zranění). - nebudou odváženi do zdravotnických zařízení kraje
3.	20:00	Jednotky HZS podniku Letiště, HZS kraje a vybrané osádky ZZS	Vyčlenění vybraných jednotek PO pro nácvičku záchrany osob na palubě letadla. Ostatní jednotky, budou zajišťovat transport zraněných do prostoru pro poskytnutí zdravotní péče (vzdálenost cca 150 m).
4.	20:30	Letiště + týlová skupina	Přesunutí letadla na určený bod RWY a osazení 80 cestujícími a létajícím personálem ČSA.

5.	20:30	Technici ČSA	Instrukce cvičícím - zajištění maximální ochrany letadla před jeho poškozením budou technici ČSA dohlížet na průběh příprav a cvičení
----	-------	--------------	---

Poř. čís.	čas	Obsah úkolu – činnost řídicího a cvičících	
1.	22:00	Řídící	Zahájit III. část cvičení.
2.	22:10	Letiště KV, občanské sdružení ADRA	Aktivovat činnost krizových center pro cestující: - převést figuranty bez zranění do krizového centra letiště.
3.		Jednotky PO	Provést nácvik zajištění kritického prostoru letadla (do výchozího postavení): - jednotka SDH podniku Letiště KV a jednotka HZS kraje
4.		Jednotky PO	Provést třídění raněných metodou START: - transportovat raněné z letadla po přistavených schodech, (transport v prostoru letadla bez použití nosítek, popřípadě v omezeném počtu s použitím vakuových nosítek).
5.		Jednotky PO	Provést transport raněných do prostoru pro poskytnutí zdravotní péče: - po provedení transportu z paluby letadla budou postižení mimo prostor letadla ukládáni na standardní nosítka.
6.		ZZS KKV + cvičící	Zajistit přednemocniční péči raněným: - v prostoru pro poskytnutí zdravotní péče osob postižených mimořádnou událostí - zdravotnický kontejner ÚZZS Karlovarského kraje.
7.	24:00	Řídící	<u>Ukončit III. část cvičení:</u> - vyhodnotit splnění učebních úkolů - vydat stravu – organizačně zajistí velitelé cvičících složek
8.	00:30		Brífink s vedoucími složek a zástupci letiště: - vyhodnocení cvičení.
9.	02:00	Řídící + cvičící složky	<u>Ukončit cvičení</u> - vydat pokyny k likvidaci pracovišť.

Zdroj: autor práce, 2014, vlastní řešení

Učební úkoly pro skupinu vyhodnocení cvičení:

- Vyhodnocení provedení třídění velkého počtu raněných jednotkami metodou START,
- vyhodnocení používání metod improvizovaného transportu raněných bez použití nosítek,

- vyhodnocení činnosti v prostoru pro poskytnutí zdravotní péče osob postižených mimořádnou událostí,
- nácvik aktivace krizového centra v prostoru letiště.

Seznam poranění:

Neodkladná péče – těžce ranění- počet 10 osob

- Polytrauma - mozkolebeční poranění s bezvědomím / anisokorie, bez reakce na osvit, decerebrace, lapavé dýchání, krev z uší, nosu /, zhmoždění hrudníku / nestabilní hrudní koš, fraktury žeber, fraktura sterna/, zlomenina bérce vlevo, nestabilní pánev - 4 zranění.
- Mozkolebeční poranění- otřes mozku / komoce, zornice isokor., fotoreakce +,GCS 11, krev z nosu, / zhmožděný hrudník / kontuze hrudníku, podkožní emfyzem, zlomená stehenní kost vlevo – zavřená zlomenina, zlomenina bérce zavřená vlevo - 3 zranění.
- Mozkolebeční poranění hlavy s otřesem mozku a devastujícím poraněním obličeje/ somnolence, zor. Iso, reagují, obleněná reakce, amnesie, krvácení v obličeji, vykašlává růžové sputum, / zhmoždění hrudníku, zlomená žebra vlevo / podkožní emfyzem, krepitace žeber vlevo/, nepohyblivé dolní končetiny- podezření na poranění míchy při zlomenině obratlů dolní hrudní či bederní části páteře - 2 ranění.
- Inhalační trauma a popáleniny II. a III. stupně – neklidný, ohořelé vlasy, oděv, obličej popáleniny II. a III. st., dušnost, popálený hrudník II. a III. st., popálené ruce, popáleninový šokový stav – 1 zraněný.

odložená péče- středně těžce ranění- počet 20 osob

- popáleniny I. a II. st. - obličejová část hlavy, vlasy, hrudník 10%, záda 10 %, zlomenina levého předloktí zavřená. - 5 zraněných.
- popáleniny I. a II. st. - popáleniny obě ruce, hrudník- záda 20 %, bolestivost břicha, krytá zlomenina bérce vpravo – 5 zraněných.
- otřes mozku, zhmoždění krční páteře - nevolnost, zvracení, amnesie na úrazový děj, bolesti hlavy a krku, brnění konečků prstů na obou rukách, podlitiny obličeje, krvácení z nosu, uzavřená zlomenina pažní kosti vlevo – 3 zranění.
- otřes mozku, zhmoždění krční páteře - nevolnost, zvracení, amnesie na úrazový děj, bolesti hlavy a krku, brnění konečků prstů na obou rukách,

podlitiny obličeje, krvácení z nosu, uzavřená zlomenina pažní kosti vlevo se zlomeninou obou zápěstí navíc – 4 ranění.

- inhalační trauma a otrava zplodinami hoření - bolest v dutině ústní, hrudníku, dušnost, chrapot, hučení v uších, malátnost až kolapsový stav, zvracení- 3 zranění.

drobná poranění- lehce ranění- 30 osob

- tržná rána obočí, tržná rána rtu, vyražené 2 zuby, oděrky na rukách – 10 zraněných.
- plošné oděrky na obličejové části hlavy, oděrky na kloubech prstů obou rukou, povrchní oděrky na kolenech obou dolních končetin - 10 zraněných.
- popáleniny I. st. na prstech obou horních končetin, ožehlé vlasy 5 zraněných
- uzavřená zlomenina předloktí vlevo- 2 zranění.
- vykloubení ramene vpravo- 2 zranění.
- hysterický reakce na stresovou situaci - zrychlené dýchání, křik, kvílení a hýkání, brnění a zkroucené prsty obou horních končetin – 1 zraněný.

Materiálně technické zabezpečení:

- Letadlo - zabezpečí ČSA,
- pojištění letadla pro případ škody,
- kompenzace nákladů jednotek SDH obcí za zásah uskutečněný mimo území zřizovatele,
- rukávové pásky pro označení cvičících a figurantů,
- cedulky pro označení traumat figurantů,
- strava - večeře pro cca 300 osob zabezpečí AČR,
- teplé nápoje – čaj pro cvičící zabezpečí AČR,
- vaky na oběti,
- chemická světla,
- kontejner na odpad,
- 4x WC (TOI TOI),
- kontejner na směsný odpad,
- vana POKA- 3,
- 2x polní jídelna s kapacitou cca 100 míst jedna vytápěná,
- T 815 - ACHR 90 a polní umývárna,
- kontejner nouzového přežití a stan,
- velitelský kontejner a 3 stany,

- zdravotnický kontejner stan,
- 12 stolů, 80 polních stoliček,
- 50 ks zdravotních nosítek,
- osvětlení balony,
- cedulky pro nácvik metody START - třídění zraněných,
- výstražné kužely k označení stojícího letadla.

5.2.3 Taktická úroveň složek IZS a orgánů podílejících se na provedení záchranných a likvidačních prací při MU

Rozsah 3. etapy cvičení a způsob provedení:

Organizace činnosti sil a prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací po obětech letecké nehody a troskách letadla v sektoru pátrání.

Účel:

- Nácvik taktiky pátrání po osobách a troskách letadla v prostoru přiblížení letadla před leteckou nehodou k místu dopadu (po stopě trosek tzv. stopa po letecké nehodě) v těžko dostupném a členitém terénu,
- procvičení koordinace postupu výjezdové skupiny komise Ústavu pro zjišťování příčin leteckých nehod (dále jen „ÚZPLN“) a Kriministického ústavu Policie ČR (dále jen „KÚP“) se zásahem složek IZS při letecké nehodě,
- nácvik součinnosti výjezdové skupiny komise ÚZPLN s orgány vyšetřování Policie ČR, zejména KÚP a Službou kriminální policie a vyšetřování Policie ČR (dále jen „SKPV“) při vyšetřování příčin letecké nehody,
- vytvoření týlového prostoru pro zajištění činnosti řídicího štábu pátrací akce a zajištění regenerace sil členů složek IZS.

Cíl:

- Vyhledání trosek letadla pro potřeby zjišťování příčin letecké nehody,
- vyhledání ostatků pohřešovaných osob a jejich identifikace,
- ohledání trosek a místa letecké nehody.

Místo provedení:

Vojenský výcvikový prostor Hradiště – lokalita Lochotín, délka stopy cca 2 km, šířka stopy cca 300 m.

Tabulka č. 7 nasazení složek IZS

SLOŽKA	DISLOKACE	TECHNIKA	POČET OSOB
Policie ČR	okres KV, krajská správa Západočeského kraje	10x osobní vozidlo, autobus.	120
KÚP Praha Policie ČR	Praha	1x osobní vozidlo	7
HZS Karlovarského kraje	Stanice Karlovy Vary	3x osobní vozidlo, týlový kontejner	10
	Stanice Sokolov	T-815 týlový kontejner	2
ÚZPLN Praha	Praha	1x osobní vozidlo	4
Záchranný prapor Armády ČR Rakovník	Rakovník	2x T815, 1x terén.LAND R., 1x BUS,	32

Zdroj: autor práce, 2014, vlastní řešení

Organizace a způsob provedení úkolů:

Organizace činnosti sil a prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací po obětech letecké nehody a troskách letadla v sektoru pátrání.

Rozehra č. 1

„Na místě letecké nehody byla ukončena záchrana ohrožených osob, odvrácena rizika bezprostředně působící ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku a životního prostředí vzniklá leteckou nehodou a přerušeny příčiny těchto rizik. Před dopadem letadla došlo k rozlomení zadní části trupu. Na základě informací velitele zásahu a podle údajů provozovatele letadla je pohřešováno 15 osob (cestujících v odlomené části letadla).

Učební úkoly pro nasazené složky IZS:

- Zajištění koordinace předběžné prohlídky místa letecké nehody ÚZPLN, KÚP a SKPV,
- stanovení plánu postupu komise ÚZPLN, KÚP a SKPV a součinnosti s velitelem zásahu a ze složkami IZS v místě zásahu,
- stanovení způsobu uzávěry zóny, vyhodnocení rizik, střežení a režimových opatření pro vstup na místo letecké nehody k troskám letadla, které se nacházejí uvnitř zóny,
- stanovení postupu při poskytování technické pomoci pro manipulaci s troskami,
- provádění pátrání po obětech letecké nehody a troskách letadla v sektoru pátrání,

- provádění ohledání trosk a místa letecké nehody, pořizování dokumentace, zajišťování stop a konání úkonů potřebných ke zjištění jejich příčin pro následnou identifikaci obětí,
- zabezpečení identifikace obětí letecké nehody,
- vytvoření zázemí (týlových podmínek) pro zajištění činnosti štábu a složek IZS.

Tabulka č. 8 nasazení složek IZS

Poř. čís.	čas	Organizační opatření	
1.	13:00	Týlová skupina	Simulace trosk letadla v prostoru dopadu letadla a v prostoru přiblížení letadla k místu dopadu bude zajištěna rozmístěním částí z vraků osobních automobilů. Simulace zesnulých osob bude zajištěna rozmístěním figurín.
2.	10:00	154. Záchranný prapor Armády ČR Rakovník	Vytvoření zázemí (týlových podmínek) pro zajištění činnosti štábu a složek IZS.
3.	07:30	Velitelé složek	cvičících Veškeré síly a prostředky budou soustředěny na shromaždišti v prostoru cvičení před zahájením cvičení: - příjezd cvičících, příprava prostoru cvičení
4.	07:40	Řídící	Brífink řídicího III. části cvičení s vedoucími složek: - řídicí cvičení III. části cvičení je současně velitelem zásahu - Velitele sektoru pátrání je příslušník Policie ČR
5	07:50	KÚP Praha Policie ČR	Provedení instruktáže pro cvičící složky.

Poř. čís.	čas	Obsah úkolu – činnost řídicího a cvičících	
1.	08:00	Řídící	Na pokyn řídicího zahájit cvičení.
2.	08:05	ÚZPLN, KÚP + velitel sektoru pátrání	Stanovit předběžné ohledání místa letecké nehody: - koordinace součinnosti komise ÚZPLN, KÚP - s velitelem sektoru pátrání a složek IZS v místě zásahu. - vyhodnocení rizik, - regulační místa, - režimových opatření pro vstup, - pokyny pro manipulaci s nalezenými troskami, atd.
4.	08:20	Velitele sektoru pátrání cvičící složky	Vydat rozkaz k provedení pátrání: - stanovení sektorů pátrání - stanovení postupu při ohledání trosk a místa letecké nehody,

			<ul style="list-style-type: none"> - stanovení rozsahu pořizované dokumentace, zajišťování stop a úkonů identifikace obětí. - stanovení postupu při poskytování technické pomoci pro manipulaci s troskami - stanovení údajů pro spojení, atd.
5.	08:30 až 12:00	Cvičící složky	Realizovat a zabezpečit pátrání: <ul style="list-style-type: none"> - identifikaci obětí letecké nehody, - zajistit trosky havarovaného letadla.
6.	12:00	Řídící + složky + cvičící	<u>Ukončit III. etapu cvičení:</u> <ul style="list-style-type: none"> - vyhodnotit splnění učebních úkolů - vydat stravu – organizačně zajistí velitelé cvičících složek
7.	13:00	Řídící	Brífink s veliteli složek: <ul style="list-style-type: none"> - vyhodnocení cvičení.
8.	16:00	Řídící + složky + cvičící	<u>Ukončit cvičení</u> <ul style="list-style-type: none"> - vydat pokyny k likvidaci pracovišť.

Zdroj: autor práce, 2014, vlastní řešení

Učební úkoly pro skupinu vyhodnocení cvičení:

- Vyhodnocení postupu složek při pátrání po obětech a troskách letadla v prostoru přiblížení letadla před leteckou nehodou k místu dopadu,
- vyhodnocení koordinace postupu výjezdové skupiny komise ÚZPLN, KÚP se zásahem složek IZS při letecké nehodě,
- vyhodnocení součinnosti výjezdové skupiny komise ÚZPLN s KÚP a SKPV.

Materiálně technické zabezpečení:

- Strava - oběd pro cca180 osob,
- kontejner nouzového přežití a stan,
- velitelský kontejner a 3 stany,
- 12 stolů, 80 polních stoliček,
- trosky (sedačky, dveře, apod.),
- figurína 15 ks,
- vytyčovací páska,
- černá skříňka,
- havarijní zapisovač,
- vaky na oběti.

5.3 Dílčí závěry případové studie

Vyhodnocení přenosu informací o MU podle „Pohotovostního plánu Letiště Karlovy Vary“ a ověření reálnosti vyplývajících organizačních opatření:

Nahlášení MU bylo provedeno z TWR na ohlašovnu požárů HZS podniku v čase 18:00 hodin. Obsluha ohlašovny požárů podala informaci na OPIS HZS kraje v čase 18:01 hodin, že se jednalo o letadlo v nouzi (poškozený podvozek) s uvedením typu letadla, počtu cestujících a množství paliva. OPIS HZS kraje předal tuto informaci na OPIS Policie ČR v čase 18:05 hodin a OPIS ZZS Karlovarského kraje v čase 18:06 hodin. Všechny tři složky aktivovaly své jednotky, hlídky a posádky dle svých interních předpisů v požadovaném čase a v požadovaném množství.

Vyhodnocení doby a časového sledu soustředění sil a prostředků složek IZS v prostoru letiště Karlovy Vary v rozsahu II. stupně poplachu:

Soustředění sil a prostředků proběhlo v reálném provozu ve večerních hodinách – po 18. hodině. Protože letiště je umístěno na vzdáleném východním okraji bývalého okresu Karlovy Vary, bylo pro jednotky, hlídky a posádky z okresů Sokolov a zejména Cheb poměrně hůře časově dostupné. První posádky a jednotky dorazily za 9 minut od nahlášení a poslední dorazily z nejbližšího místa kraje po více než jedné hodině. Podrobnější časové údaje dojezdu jednotek PO a posádek ZZS kraje jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 9 časové údaje dojezdů složek IZS

Složka	Čas dojezdu
Jednotka HZS podniku letiště KV	18:01
ZZS kraje stanoviště Karlovy Vary	18:14
Jednotka HZS kraje stanice Karlovy Vary	18:16
Jednotka HZS kraje stanice Karlovy Vary	18:19
Vojenská hasičská jednotka	18:25
Jednotka SDH obce Ostrov, Tašovice, Chodov	18:27
Jednotka SDH obce Stružná	18:28
ZZS kraje stanoviště Karlovy Vary	18:30
Jednotka SDH obce Hájek	18:33
Jednotka HZS kraje stanice Sokolov	18:37
ZZS kraje stanoviště Karlovy Vary	18:38
3x ZZS kraje stanoviště Sokolov	18:42
ZZS kraje stanoviště Ostrov	18:44
4x ZZS kraje stanoviště Karlovy Vary	18:45
ZZS kraje stanoviště Toužim	18:48
ZZS kraje stanoviště Cheb	18:58

ZZS kraje stanoviště Mariánské Lázně	19:01
ZZS kraje stanoviště AŠ	19:24

Zdroj: autor práce, 2014, vlastní řešení

Vyhodnocení zajištění regulace dopravy a navedení přijíždějících sil a prostředků složek do prostoru letiště:

Regulace dopravy a navedení přijíždějících sil a prostředků složek do prostoru letiště probíhala v souladu se zpracovanými postupy Dopravní policie ČR města Karlovy Vary. Najíždění jednotek PO a posádek ZZS bylo zajištěno po celé trase a ve všech směrech přes město Karlovy Vary. Dále byla zřízena regulace a směřování dopravy od odbočky ze silnice č.6/I u obce Olšová Vrata až do místa MU Letiště Karlovy Vary.

Vyhodnocení provedení třídění velkého počtu raněných jednotkami metodou START:

Tuto činnost zabezpečovala jednotka HZS Karlovarského kraje a samostatné provedení třídění raněných bylo prováděno ze dvou krajních směrů do středu trupu letadla. Tato činnost trvala jednotce PO 18 min. Výhodnější při označování raněných metodou START bylo rozdělení barevných cedulek do více sad, což přineslo rychlejší manipulovatelnost. Označení raněných bylo provedeno dle závažnosti zranění. Bude nutné vybavit vybraná vozidla HZS označníky metody START. HZS rovněž doporučí vybavit tímto prostředkem také jednotku PO HZS podniku letiště Karlovy Vary.

Vyhodnocení činnosti v prostoru pro poskytnutí zdravotní péče osob postižených mimořádnou událostí:

Zdravotnický sektor byl dopředu vybudován formou dvou různě velkých nafukovacích osvětlených stanů, z nichž jeden velký byl i temperován. V bezprostřední blízkosti menšího třídícího stanu byl umístěn zdravotnický kontejner se zdravotním materiálem, stan pro oddech zdravotního personálu a týlové vozidlo. Osvětlení venkovního okolí bylo realizováno světelným balonem. Před stany, ve stanech až směrem k odsunu, byly umístěny orientační tabule s nápisy o směřování raněných v léčebném sektoru, o místech uložení raněných dle tíže poranění, až po směr odsunu do vozových prostředků. I když ve vybavení byly velké prapory červeného kříže v bílém poli, tyto nebyly vůbec umístěny u stanů a v přítmí a sněžením ztěžovala tato skutečnost orientaci hasičům - nosičům raněných směrem od letadla (bezpečnostní vzdálenost byla 100 m).

Evakuace nezraněných osob z letadla byla natolik překotná, že tito vytvořili frontu před třídícím stanovištěm. Zdravotníci ve snaze dodržet třídící postup a v důsledku nevhodně zvolené zdravotnické dokumentace, která se ukázala časově velmi zdržující, dopustili tímto zahlcení třídícího sektoru dalšími ležícími raněnými (i přes pomoc dalších třídících skupin z léčebného sektoru).

Cvičící nedokázali oddělit při třídění lehce a středně těžce raněné (kteří mohou čekat) od těžce raněných, kteří vyžadují urgentní péči a poté odsun do cílového zařízení. Postupně docházelo k jejich odsunu do společného léčebného sektoru a v nedostatečném prostoru a osvětlení se vytrácel následně i přehled v jejich prioritním ošetření a odsunu.

6 SHRnutí A NÁVRHY ŘEŠENÍ

Ústředním tématem taktického cvičení organizovaného za účelem přípravy složek IZS a orgánů podílejících se na provedení záchranných a likvidačních prací³⁷, bylo řešení MU při havárii dopravního letadla v prostoru Letiště Karlovy Vary s nácvikem prováděním záchrany velkého počtu postižených osob.

S ohledem na předpokládaný rozsah cvičení bylo cvičení realizováno a koncipováno především jako metodické zaměstnání s cílem praktického secvičení a prověření všech důležitých a pro výsledek zásahu nezbytných činností, metodách koordinace společného postupu základních i ostatních složek IZS v místě zásahu a v neposlední řadě také připravenosti orgánů na úrovni strategického řízení (krizové štáby). Cvičení bylo mimořádně důležité pro pochopení významu koordinace všech činností a vytipování oblastí, kterým je potřeba věnovat v následujícím období zvýšenou pozornost. Všechny plánované učební cíle vyplývající ze schválené dokumentace cvičení byly dosaženy.

Součástí cvičení bylo uspořádání odborného semináře pro základní složky IZS a subjekty podílejícími se na zdolávání letecké nehody. Lektorský tým tvořili zástupci ÚZPLN, Českých aerolinií a.s., České správy letišť (velitel jednotky PO Letiště Ruzyně), HZS Karlovarského kraje a Odboru zdravotnictví Krajského úřadu Karlovarského kraje. Tento seminář byl všemi subjekty hodnocen jako velmi přínosný k pochopení procvičované problematiky.

Ze strany jednotek PO i ze strany provozovatele letadla byla velmi ceněna možnost provedení praktického nácviku s reálným strojem a tím také provedení praktické součinnosti s posádkou letadla. Průběh cvičení byl narušen pouze neplánovaným zpožděním letu, což však nemělo vliv na plnění stanovených cvičebních cílů. Do taktické části cvičení bylo v konečném součtu zapojeno 16 subjektů a 588 osob, což bylo v podmínkách Karlovarského kraje jedno z nejrozsáhlejších cvičení. Celkové vyhodnocení (složené z hodnocení všech zúčastněných subjektů) bylo podstoupeno všem zúčastněným subjektům k seznámení.

Z celkového vyhodnocení cvičení vplynuly níže uvedené hlavní oblasti, kterým je potřeba v následujícím období věnovat pozornost v rámci koordinace a spolupráce IZS při přípravě na řešení mimořádných událostí:

³⁷ § 17 odst. 2 zákona č.239/2001 Sb., o integrovaném záchranném systému, a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, Sbírka zákonů České republiky.

Urychlení průniku informací o havárii z OPIS HZS Karlovarského kraje:

Z časového sledu předávání informací vyplývala neuspokojivá doba průniku informací z OPIS HZS Karlovarského kraje k základním složkám IZS, zejména k ZZS. Po podrobném rozboru bude do budoucna potřeba přijmout organizační případně technická opatření, aby se čas potřebný k aktivaci složek IZS minimalizoval.

Metodika nácviku zdolávání hromadných havárií:

Je nutno prověřit možnosti využití metod nácviku zdolávání hromadných havárií s velkým počtem zraněných osob ke společným i separátním nácvikům základních složek IZS. Vhodná metoda pomůže provádět nácvik složitých operačně taktických situací s minimálními náklady na jejich realizaci.

Úprava Letištního pohotovostního plánu:

S ohledem na rozsah zabezpečovaných činností při leteckém neštěstí je nezbytné reagovat ze strany provozovatele letiště Karlovy Vary s.r.o. úpravami Letištního pohotovostního plánu, který je potřeba podrobněji rozpracovat o konkrétní prováděné činnosti - organizační a technická opatření při zřizování krizového centra a zabezpečení péče o cestující.

Využití automatického vyrozumívacího systému AMDS pro potřeby ZZS Karlovarského kraje:

Pro potřeby ZZS Karlovarského kraje je nutno začít využívat systém včasného vyrozumění, který umožňuje v krátkém časovém úseku prokazatelně informovat velký počet osob. Systém je již zaveden u HZS Karlovarského kraje.

Úprava typové činnosti složek IZS:

Bude navrženo Ministerstvu Vnitra – Generálnímu ředitelství HZS ČR zpracování novely typové činnosti složek IZS -letecká nehoda k doplnění a zapracování činnosti nově vzniklého týmu pro identifikaci obětí nehody.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce měla přinést pohled na aktuální zařazení integrovaného záchranného systému České republiky ve společnosti a ukázat úkoly a postavení, které v tomto systému plní jeho základní složky. Ve své práci jsem se nejdříve zaměřil na obecnou charakteristiku systému integrovaného záchranného systému, kde jsem se věnoval jeho základním složkám, kam patří Hasičský záchranný sbor ČR, Policie ČR a Zdravotnická záchranná služba. Nemalou část této kapitoly první části jsem věnoval k popisu provázanosti ostatních složek integrovaného záchranného systému, jejich právnímu postavení, propojení do systému spolupráce a jejich významu při nasazení a řešení záchranných a likvidačních prací při mimořádné události.

Druhá kapitola mé práce byla věnována vysvětlení a popisu struktury funkčnosti integrovaného záchranného systému při koordinaci těchto složek při řešení mimořádné události. Zde poukazuji na kompetence jednotlivých složek a orgánů veřejné správy a jejich legislativní zařazení do systému. Také zde jsou rozebrána práva a povinnosti vyplývající z určených úrovní při řešení MU. Popsal jsem zde zařazenost a předpokládanou funkčnost složek integrovaného záchranného systému na operační, taktické a strategické úrovni.

V další kapitole jsem popsal základní údaje a charakteristiku Karlovarského kraje, jeho geografii, historii a poukázal na spousty přírodních a kulturních památek. Z tohoto důvodu je také náš kraj velmi navštěvován turisty. V této stati bylo poukázáno na přítomnost mezinárodního letiště na území tohoto kraje. Snažil jsem se popsat jeho historický vývoj a zejména potom jeho současný stav z hlediska jeho provozu.

Také jsem v této kapitole poukázal na dokumentaci integrovaného záchranného systému, ale také na opatření v oblasti krizové komunikace a zveřejňování tísňových informací, jakož i financování opatření integrovaného záchranného systému a nákladů spojených s realizací osobní a věcné pomoci ze strany právnických a fyzických osob. Zaměřil jsem se na dokumenty týkající se koordinace a spolupráce složek v Karlovarském kraji, které jsou právním podkladem pro řešení mimořádné události na jeho území. V neposlední řadě jsem poukázal na přítomnost dokumentace typové činnosti, která obsahuje postupy složek integrovaného záchranného systému při záchranných a likvidačních pracích s ohledem na druh a charakter mimořádné události.

V praktické části, jsem zpracoval dokumentaci pro taktické cvičení složek integrovaného záchranného systému na leteckou havárii v prostoru letiště Karlovy Vary a v jeho bezprostředním okolí. Tato dokumentace byla zpracována za účelem sjednocení postupu při přípravě a provedení společného efektivního zásahu složek

integrovaného záchranného systému Karlovarského kraje. Poté bylo provedeno vlastní taktické cvičení, které z větší části poukázalo na velmi dobrou připravenost všech zúčastněných složek. Závěrem této kapitoly jsou také jednotlivé závěry všech zúčastněných složek. Tyto jednotlivé závěry byly Hasičským záchranným sborem Karlovarského kraje rozpracovány do celkového závěrečného hodnocení taktického cvičení. Tento dokument obsahuje řadu opatření, které se složky integrovaného záchranného systému působící na území Karlovarského kraje zavázaly v rámci svých možností realizovat. Tento postup byl nápomocen pro zvýšení efektivity spolupráce složek při řešení mimořádné události. Také bylo složkami odsouhlaseno, že s odstupem času bude toto taktické cvičení uskutečněno opakovaně. Touto cestou bude poté zjištěno, zda jednotlivé složky integrovaného záchranného systému Karlovarského kraje splnily uložená opatření stanovená výše uvedeným závěrem.

Taktické cvičení složek integrovaného záchranného systému v Karlovarském kraji poukázalo na skutečnost, že nastavený systém je v České republice a Karlovarském kraji vybudován kvalitně a spolupráce složek integrovaného záchranného systému je na velmi vysoké profesionální úrovni.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

HANUŠKA, Z., SKALSKÁ, K., DUBSKÝ, M. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana Modul I*. Praha: MV-Generální ředitelství HZS ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-59-4.

KARLOVARSKÝ KRAJ. *Města a obce Karlovarského kraje*. Vydavatel Proxima Bohemia s.r.o., 2009.

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR KARLOVARSKÉHO KRAJE. *Havarijní plán Karlovarského kraje*, Krajský úřad Karlovarského kraje, 2012.

LUKÁŠ, L. A KOLEKTIV. *Informační podpora Integrovaného záchranného systému*. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství Ostrava, 2011. ISBN 978-80-7385-105-7.

ŠENOVSKÝ, M., ADAMEC, V., HANUŠKA, Z. *Integrovaný záchranný systém*. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství Ostrava, 2007. ISBN 978-80-7385-007-4.

REKTOŘÍK, J. A KOLEKTIV. *Krizový management ve veřejné správě*. Teorie a praxe, 1. vydání, Praha: Ekopress, 2004. ISBN 80-86119-83-1.

SKALSKÁ, K., DUBSKÝ, M. *Požární ochrana*. Praha: MV-Generální ředitelství HZS ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-59-4

ZEMAN, M., MIKA, O. *Integrovaný záchranný systém*. 1. vydání, Brno: Vysoké učení technické v Brně, 2007. ISBN 978-80-214-3448-6.

Seznam použitých internetových zdrojů

Hasičský záchranný sbor České republiky - www.hzscr.cz

Hasičský záchranný sbor Karlovarského kraje - www.hzs-kvk.cz

Ministerstvo vnitra České republiky - www.mvcr.cz

Ministerstvo zdravotnictví České republiky – www.mzcr.cz

Seznam ostatních zdrojů

Zákonné normy

Zákon č. 133/1985Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, v platném znění.

Zákon 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů.

Zákon č. 237/ 2008 Sb., zákon o policii České republiky.

Zákon č. 129/2000 Sb., zákon o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany.

Vyhláška č. 238/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, jak vyplívá ze změn provedených vyhláškou č. 429/2003 Sb.

Interní předpisy

Pokyn generálního ředitele hasičského záchranného sboru České republiky č. 7/2008, kterým se stanoví postup pro přípravu a provedení prověřovacích a taktických cvičení.

Pokyn ředitele Hasičského záchranného sboru Karlovarského kraje č. 17/2009, kterým se upravuje jednotný postup pro přípravu a provedení prověřovacích a taktických cvičení.

Letištní pohotovostní plán Letiště Karlovy Vary s.r.o., kterým se zajišťuje koordinace činnosti v případě výskytu mimořádné události na letišti.

Katalogový soubor typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu na typ havárie „Letecká nehoda“ STČ – 04/IZS, Č. j. PO-1292-8/IZS-2005.

SEZNAM ZKRATEK

AČR - Armáda České Republiky
CAS – Cisternová automobilová stříkačka
ČEZ – české energetické závody
ČR - Česká Republika
ETI – Elektrárna Tisová
HZS ČR - Hasičský záchranný sbor České Republiky
HZS Kraje – Hasičský záchranný sbor Karlovarského kraje
HZS podniku – Hasičský záchranný sbor podniku
IZS – Integrovaný záchranný systém
Jednotka PO – Jednotka požární ochrany
Kategorie JPO – Kategorie jednotky požární ochrany
KÚP – Kriminalistický ústav policie České Republiky
MU – Mimořádná událost
OPIS – Operační a informační středisko
RWY – Letecká dráha
S a P – Síly a prostředky
SKPV – Služba kriminální policie vyšetřování
SDH podniku – Sbor dobrovolných hasičů podniku
SDH obce – Sbor dobrovolných hasičů obce
TWR – Letištní řídicí věž
ÚZPLN – Ústav pro zjišťování příčin leteckých nehod
VHJ Hradiště – Vojenská hasičská jednotka se sídlem Hradiště
ZZS – Zdravotnická záchranná služba

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: dislokace krizových štábů	41
Tabulka 2: Úkoly krizových štábů	42-43
Tabulka 3: Nasazení složek IZS	44-45
Tabulka 4: Úkoly a činnost řídícího důstojníka a cvičících	45-46
Tabulka 5: Úkoly nasazených složek IZS	47-48
Tabulka 6: Úkoly nasazených složek IZS	49-50
Tabulka 7: Nasazení složek IZS	53-54
Tabulka 8: Nasazení složek IZS	55-56
Tabulka 9: Časové údaje dojezdů složek IZS	57-58

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Ladislav Zapf

Obor: Bezpečnostní studia

Forma studia: Kombinované studium

Název práce: Spolupráce složek integrovaného záchranného systému při řešení letecké nehody na území Karlovarského kraje

Rok: 2014

Počet stran textu bez příloh: 55 stran

Celkový počet stran příloh: 0 stran

Počet titulů českých použitých zdrojů: 8

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 4

Počet ostatních zdrojů: 12

Vedoucí práce: PhDr. Zikeš Libor